

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regale
Ferdinand 64-66, Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Doc. No. 690-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat E.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. December 4.
VII. évfolyam, 322. szám.

Vasárnap

Új rendelet törvény intézkedik a külföldi állampolgárok Romániában való tartózkodásáról Évi 10.000 lej bélyegilletéket fizetnek a külföldi állampolgárságu munkaadók, évi 2000 lejt a munkások

Bukarestből jelentik: A fővárosi lapok közlik a kormány új rendelet törvényét, amely kiegészíti a külföldi állampolgárok ellenőrzéséről szóló törvényt és fix bélyeget ír elő a külföldi állampolgárok tartózkodási engedélyére. Ezt a bélyeget azoknak a külföldi állampolgároknak tartózkodási engedélyére kell leróni, akik a 3253. sz. mu. 1938. évi törvény rendelkezései alá esnek és akik szabályszerű okiratokkal igazolták jogcímüket a Romániában való lakhatásra.

A Romániában tartózkodó külföldi állampolgárok ellenőrzéséről szóló törvényt kiegészítő 3253. sz. mu. rendelet törvény azokra vonatkozik, akik Romániában nem laknak, de nem tudják törvényes okiratokkal igazolni román állampolgárságukat és akiknek nincsen valamely külföldi állam részéről kiállított útazásra jogosító igazolványuk, tehát nincsen szabályszerű utlevélük. Nem vonatkozik a törvény a Nanzen-utlevéllel rendelkezőkre. A törvényrendelet értelmében ezeknek a Romániában élő külföldi állampolgároknak

személyazonossági igazolványt állítanak ki, amelynek alapján szabad tartózkodást nyernek az országban. Ezeknek a személyazonossági igazolványoknak érvényessége egy évre szól és évről-évre megújítható. Az igazolványokat a belügyminisztérium kebelében működő rendőrvédelmi igazgatóság állítja ki. Az olyan személyek részére, akik külföldre akarnak utazni, ezeknek a személyazonossági igazolványoknak az alapján utazási igazolványt is állítanak ki, amely utazási igazolvány csak egyetlen utazásra érvényes vízummal, vagy vízum nélkül. Ezekért az utazási igazolványokért ugyanaz az illeték fizetendő, mint a szabályszerű utlevélért. A szabályszerű illetéken kívül ezekre az igazolványokra fix bélyeg is alkalmazandó, amely bélyeg évenként megújítandó és ennek a bizonyítványnak az alapján és a fix bélyeg levonása ellenében a külföldi állampolgár tartózkodási engedélyt nyer az országban.

A fix-bélyeg ára 10.000 lej a munkaadók részére. A tisztviselők és a képzett munkások évi 2000 lejt fizetnek,

a nem képesített munkások pedig évenként 1000 lejt kötelesek fizetni a fix-bélyeg árán. A bélyegek árából befolyt jövedelem, az 1938. évi július 7-én kelt 2426 számú törvényben előírt alapok gyarapítását fogja szolgálni.

A törvény szigorú büntető szankciókat is előír azokkal szemben, akik a rendelkezések ellen vétnek. Azoknak a vállalatoknak működési jogát, akik törvény rendelkezései ellen vétnek, ideiglenesen felfüggesztik.

A törvényrendelettel kapcsolatosan a belügyminisztérium körrendeletet intézett az összes rendőrhatalásukhoz és az állambiztonsági hivatalokhoz, a melyeket arra utasított, hogy a legszigorúbban ellenőrizzék a Romániában tartózkodó külföldi állampolgárok helyzetét. Vizsgálják felül a külföldi állampolgárok utazási igazolványait és azokkal szemben, akiknek tartózkodási engedélyük lejárt, alkalmazzák az új rendelet törvény vonatkozó intézkedéseit.

nem maradt el a gyűlölet, amely még jobban fokozódott, amikor a marxisták és a polgárok is széttagolódtak. Ekkor kezdtem el gondolkozni azon, hogy kell találni utat arra, hogy a farkasszemű néző tömegeket egy vonalba lehessen vezetni. Ezt annál is inkább, mert hiszen az egymással szemben állók nem is akarták az egyvonalúságot. A marxisták nem akarták az intelligenciát megnyerni és a polgári elemek nem akarták felszívni a proletariátust. En tudtam ezt, meg kellett tehát kísérle nem az egységesítést.

Sok fájdalmat okoztam...

— Tizenöt évig dolgoztam ezen és tudom, hogy sok fájdalmat okoztam. Milliárdok kellett elvennem eddigi hitét és szimbólumát, pedig tudtam, hogy ezek a milliárd ezeknek tiszteletében nőttek fel. De meg kellett tennem, mert különben hogy tudtam volna létrehozni az egységet. Meg kellett szüntetnem a szász, bajor, porosz, sváb stb. megkülönböztetéseket. Meg kellett rendszabályoznom a vallási ellenállásokat, mert meg kell értenie mindenkinek, hogy a vallás és a politika nem függenek össze egymással. Meg kellett értenem ezzel a nemzettel, hogy a német népet semmivel sem lehet többé szétválasztani. Meg kellett szüntetnem az egyéni kiváltságokat, mint olyanokat, amelyek széthúzást eredményezhettek. Mi volt a siker titka?

A nacionalizmus és szocializmus egyesítése

— Az, hogy egyesítettem a nacionalizmust, amely reális valóság, mert hiszen milliárdok adták oda életüket érte, egy ugyanolyan reális valósággal, a szocializmussal. Ellenfeleim kinevették. Bíraltak. De kik bíraltak? Azok a pártvezérek, akik soha nem voltak a háboruban, hanem csak fecsegték. En ez alatt négy és fél évig teljesítettem kötelességemet és hallgattam. 1918-ban azonban azt gondoltam, hogy most már én is felléphetek bírónak, sokkal inkább, mint a kötelesség előtt meglapulók. Természetes, hogy az én fellépésem más volt, mint az azelőtti vezér uraké. En nem néztem, hogy polgár, vagy proletár, katolikus, vagy református, én azt néztem, hogy német. Jól tudtam, milyen nehéz a vállalt feladat. De azt is tudtam, bármilyen nehéz is az, valakinek el kell kezdenie, mert különben ez a nemzet feltarthatatlanul elpusztul. Feleltem a proletariátust a polgári nívóra, anélkül, hogy a polgárságot lesüllyesztettem volna. Ezt pedig a termelés fokozásával értem el. Pénzt nyomtatni minden oktatni tud, ha kellő lelkiismeretlenséggel rendelkezik, termelést fokozni azonban csak okos emberek tudnak. Tudom, hogy még most is vannak olyanok, akik osztálymegkülönböztetéseket csinálnak. Jött hozzám olyan is, aki arra hivatkozott, hogy ősei a XI. századból származnak és azt kérdezte, hogyan feltételezhetem, hogy szóba áll egy munkással? En azt feleltem, hogy nem feltételezek róla semmit de hálás vagyok a gondviselésnek, hogy egyszer meg fog öregedni, még jobban, mint most. Vele nem kell törődnöm, csak a gyermekével. A gyermek pedig már nem fogja ismerni a különbséget, mert 10 éves korában az állam kezébe kerül. 14 éves korában Hitler lesz. 18 éves korában hat

Hitler kancellár nagy beszéde az egységes német birodalom megteremtéséről

Francia tiltakozás Rómában az újabb olasz területi igények miatt — Heves légi támadások a spanyol és kínai frontokon — Ribbentrop párisi tartózkodása Angol törvényjavaslat a kötelező katonai szolgálatról

A világpolitika legnagyobb tegnapi eseménye látszólagos jelentéktelensége mellett is, mégis a litván kormányválság. Ennek oka a Memel-vidéki nyugtalanságokban keresendő, amelyeket a német kormányzat ugyanolyan hangnemben kezd kommentálni, mint annak idején a szudétavidéki mozgalmakkal. Hitler vezér és kancellár ugyan tegnapi és kétségkívül kitűnően felépített, kizárólagosan belpolitikai kérdésekkel foglalkozó beszédében kijelentette, hogy a Harmadik Birodalom most már végérvényesen megszületett, de nem hangsúlyozta, hogy jelenlegi európai határait minden oldal felé végelesnek tekinti. A két jelenségből és annak egybevetéséből következtetni lehet, hogy a nemzeti szocialista rezsim még nem tett pontot a területi kiegészítések magáról való végére és így meg lehet jósolni, hogy a memeli kérdés és talán a danzigi is elintézésre kerül.

valóság vajdó elintézése is. Ennek kizárólag belpolitikai okai vannak, amelyeket Spaaknak a nemzeti spanyolokkal szemben mutatott feltűnő engedékenység váltott ki. Az ideológiai harc minden jel szerint ott is megindul. Végtül érdekes az ecuadori államfő lemondása is, ami azt igazolja, hogy a pánamerikai gondolatnak Roosevelt újabb politikai elképzelései mellett komoly disszidensei is vannak. Ennek különben tanujelét adták Brazília és Argentina is, ha nem is ily erős formában. Megjegyzésre méltó még az is, hogy az eviani értekezlet delegátusai Londonban újra összetültek és hogy Daladier kormánya engesztelődésre hívta fel a munkaadókat a sztrájkoló munkássággal szemben.

Jelentéseink a következők:
Hitler kancellár nagy beszéde
Reichenbergen
(REICHENBERG.) (DNB.) Hitler vezér és kancellár tegnap este tartotta

meg igen nagy érdeklődéssel várt beszédét a szudétanémet néphez. Már a kora délutáni órákban tízezrek gyűltek össze Reichenbergen, hogy meghallgassák a Führert, aki Konrad Henlein társaságában érkezett a fellelőgöző, virágokkal díszített városba, ahol leláthatatlan lelkesedéssel fogadták. Beszéde kezdetekor az összes szudétanémet hegyeken örmötűzek gyultak ki és megszólaltak a harangok. Pontban félkilenckor lépett az emelvényre Konrad Henlein, aki üdvözölte a Vezért és néhány szóból álló beszédében felkérte, hogy tartsa meg a választás előtti utolsó felhívását. Ez után emelkedett szólaásra a Führer és többek között a következőket mondotta:

A husz év előtti végzetes árnyék

— Néptársak, néptársnők, én szudéta németjeim! Pontosan husz évvel ezelőtt érte a legnagyobb csapás a német nemzetet, amikor végzetes árnyékba akarta borítani ellenfeleinek táborát. Pedig ez a nemzet felfelé törekedett, mint más is. En akkor egy északnémetországi lazarettben feküdtem. Ha addig nem is foglalkoztam politikával, de akkor mint embernek, mégis gondolkodnom kellett a sors csapása felett. A nemzet akkor két világnézet elkeseredett harcosainak kezében vergődött. Az a már régi szabály, hogy két világ egy államban nem fér meg és nem is győzheti le egymást, mert nincs meg az ereje hozzá, érvényesült. Így állottak a marxisták és a polgári elemek örökös gyűlölet és tusában egymással szemben. A győzelem elmaradt tehát, de

hónapig közmunka szolgálatban. Azután bekerül a pártba, a hadseregbe és ismét a pártba. Ezen az iskolán keresztül megtanulja, hogy le lehet ülni egy munkással. És így fog ez menni generációkon keresztül, amíg a választások utolsó köve is leomlik és amíg meg fogja tanulni a világ, hogy a német népet, ezt az egységes tömböt legyőzni soha többé nem lehet.

A német írja alá a Harmadik Birodalom születési bizonyítványát

— Az én pártom, amely 15 éven át dolgozott ezért, legális úton jutott uralomra a megboldogult Hindenburg elnök meghívása folytán. 1933. óta diadalt diadalra halmozott és ebben az évben elérte koronáját azzal, hogy ti is az anyaországhoz kerültek. Az én eszmém a német lélek megnyerése a német népközség gondolatának megvalósítására, valóra vált. Ez az én igazi diadalom, vágyam és dicsőségem. És most elérkeztünk a Harmadik Birodalom megteremtésének utolsó fejezetéhez. Szavaznotok kell, hogy elismeritek-e hozzánk tartozásokatokat? Tudom, mi lesz az eredmény, de nekem mégis szükségem van rá, mert míg a második birodalom születési bizonyítványát fejedelmek írták alá, azt akarom, hogy a Harmadik Birodalomét a nép írja alá! És ha aláírtátok, akkor tudom, hogy ezt a nemzetet széttagolni, területét elvenni, lelkeit megméltatni soha senki sem fogja tudni.

A Führer óriási lelkesedéssel végighallgatott szavai után a jelenlevők elnékeltek az „Alföldi hálaima” éneket, majd a Deutschland Liedet és a Horst Wesselt.

Kiengesztelődésre hívta fel a munkaadókat a francia kormány

(PÁRIS.) (Havas.) A francia kormány felhívást intézett a munkaadókhoz, amelyben figyelmeztette őket arra, hogy indítsák meg a kiengesztelődés folyamatát, mintahogy azt a kormány már megkezdte akkor, amikor a szerdai sztrájk alkalmával méltányossági szempontokat tekintett. Ugyancsak Párisból közlik, hogy a szociáldemokrata párt tiltakozó jegyzéket intézett a kormányhoz a munkáselbocsátások ellen és hogy Daladier követeli a szakszervezeti és pártvezetők azonnali eltávolítását. Végül Larocheből jelentik, hogy az ottani szakszervezeti titkárt letartóztatták, továbbá elbocsátották a sztrájkban résztvevő városi kocsivezetőket büntetésből egy hónapra.

A FRANCIA SZOCIALISTÁK ÁLLÁSFOGLALÁSA

(PÁRIS.) A Rador jelentése szerint a francia szocialista párt parlamenti csoportja Leon Blum elnökletével ülést tartott. Az ülésen elhatározta a parlamenti csoport, hogy minden szükségesnek látszó intézkedést megtesz és készséggel áll az illetékes hatóságok rendelkezésére annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a sztrájkmozgalomban résztvevők felesleges büntetésekkel való sújtása.

Olaszország csatlakozott az 1936. évi flotta-egyezményhez

(LONDON.) (Reuters.) Grandi gróf olasz nagykövet tegnap délelőtt megjelent a brit külügyi hivatalban és aláírta azt a jegyzéket, amelyben Olaszország bejelenti csatlakozását az 1936. évi flottaegyezményhez. Angol részről a jegyzéket Scott államtitkár jegyezte ellen. Nagybritánia az eseményről még ma hivatalosan értesíti Amerikát, Franciaországot és mindazokat az államokat, amelyekkel Angliának említett egyezményen kívüli flotta megállapodásai vannak.

Amnesztia Csehszlovákiában

(PRÁGA.) (Ceteca.) Dr. Hacha köztársasági elnök tegnap a politikai bűnesetekre általános amnesztiát írt alá. Ugyanakkor közlik, hogy Révai ruszin miniszter vasárnap Berlinbe utazik.

Prágai cáfolat

(PRÁGA.) (Ceteca.) A prágai kormány cáfolja azt a hírt, mintha a német és csehszlovák pénzügyesítés gondolatával foglalkoznának. Cáfolja azt is, hogy Chwalkovszky külügyminiszter közelebből Berlinbe utaznék.

Hároméves lengyel terv
(VARSO.) (Express.) A Sejm tegnapi ülésén Slatkowszky miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány egy három éves nemzetvédelmi és beruházási tervet dolgozott ki, amelyre 7 milliárd zlotyot irányzott elő.

Kingsley Wood Párisban
(PÁRIS.) (Havas.) Kingsley Wood brit légügyi miniszter tegnap este megérkezett a le bourgeti repülőtérre, ahol Vuilleuin tábornok, francia légügyi főnök fogadta. Wood ma különböző repülőgépet látogatott meg, majd megtekintte a légügyi kiállítást és még délután hazarepült Londonba. A látogatásnak nem tulajdonítanak politikai jelleget.

Francia minisztertanács
(PÁRIS.) (Havas.) Daladier elnökletével minisztertanács volt, amelyen azokat a rendszabályokat beszéltek meg, amelyeket a francia kormány a szerdai sztrájkjal kapcsolatban életbeléptetni

Az eviani konferencia delegátusainak ülése Londonban

(LONDON.) (Reuters.) Az eviani konferencia delegátusai Londonban ülést tartottak és ott a menekültügyi kérdésekkel foglalkoztak. Az egyes delegátusok ismertették államaiknak a zsidó kérdésben elfoglalt álláspontját. A Jewish Agency megbízottja közölte, hogy Palesztinában még 100.000 zsidó számára van hely és itt a németországi zsidó fiatalokat el lehetne helyezni.

Nem nyert megoldást a belga kormányválság

(BRÜSSZEL.) (Havas.) Spaak miniszterelnök tegnap kétszer is kihallgatáson jelent meg Lipót király előtt, akinek benyújtotta lemondását. Az uralkodó a lemondást nem fogadta el, hanem a kabinet részleges átszervezését javasolta. Spaak megkezdte ezirányú tárgyalásait.

A köztársasági spanyol követ elhagyta Brüsszelt

(BRÜSSZEL.) (Reuters.) A köztársasági spanyol követ tegnap minden in-

szándékozik.

Német hivatalos jelentés Ribbentrop utjáról
(BERLIN.) (D. N. B.) A német kormány hivatalos jelentést adott ki Ribbentrop utjáról, amely a következőképpen hangzik:

„Ribbentrop külügyminiszter hétfőn este rövid tartózkodásra Párisba utazik, ahol George Bonnet francia külügyminiszterrel egy francia-német nemtámadási szerződést írnak alá.”

Párisból jelentik: A Havas távirati iroda jelentése szerint Ribbentrop német külügyminiszter december 6-án, kedden reggel érkezik a francia fővárosba és az ott lefolytatott tárgyalások után, december 8-án, csütörtökön tér vissza Németországba. A német külügyminiszter látogatásának és tárgyalásainak pontos sorrendjét még nem állapították meg. Valószínű, hogy a német-francia közös nyilatkozatot kedden fogják nyilvánosságra hozni.

dokolás nélkül váratlanul elhagyta a belga fővárost. A követ ezen eljárása élénk feltűnést keltett.

Litván kormányválság

(MEMEL.) (Reuters.) A litván külügyminiszter Lozoraitis tegnap benyújtotta lemondását. Szó van arról, hogy Lozoraitist a bel, had, földművelés és igazságügyminiszterek is követik. A hirtelenül kirobbant válság oka a melvidéki németek és litvánok közötti összetűzésben és a túlságosan éles kommentárokból kereshető.

Lemondott Ecuador elnöke

(GAIETO.) (Reuters.) A kormányválságot most elnökválság is követte, mert Borrero elnök a kongresszushoz intézett jegyzékében bejelentette államfői tisztéről való lemondását is. Borrero elhatározása nagyon megdöbbentette híveit, akik valamennyien eleneztek, hogy a köztársaság részt vegyen a limai pánamerikai konferencián.

Sulyos baleset érte Walter Gyulát, a kiváló író és költőt, a „Jóestét” szerkesztőjét

A lapszerkesztő megcsuszott lakása lépcsőjén és jobblábát törte

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Sajnálatos és sulyos baleset érte Walter Gyulát, a kiváló erdélyi író és költőt, a „Jóestét” szerkesztőjét. A lapszerkesztő szombaton reggel a Iuliu Maniu ucca 28. szám alatt levő lakásának emeleti lépcső lejáratján haladt lefelé, hogy szerkesztőségi munkaszínházhoz igyekezzék. Az előszobát a lakással összekötő falépcsőn Walter Gyula megcsuszott és elesett. Esése olyan szerencsétlen volt, hogy a kiváló író és költő jobblábjának sipsontja eltört. Hozzáértartozói a sulyosan megsérült Walter Gyula segítségére siettek és beszállították a kolozsvári orthopéd-kórházba, ahol dr. Bartomeu Susan, a kiváló sebészorvos tanársegéd vette gondozás alá. Lábat gipsz-

kötésbe helyezték és gondos orvosi ápolás alá vették. A lábtörésről készített Röntgen-felvétel alapján helyreillesztették az eltört csontot, amelynek gyógyulása azonban több hetet vesz igénybe.

Walter Gyula sulyos balesetének híre pillanat alatt elterjedt az egész városban és mindenütt általános és mély részvételt keltett, mer a tehetséges író és költő széles körben népszerű és kedvelt. Már az első napon tömegesen érdeklődtek az orthopéd-kórházban Walter szerkesztő állapota iránt, amely az orvosi megállapítás szerint teljesen ki-elégítő és felgyógyulása remélhetőleg zavartalan meneti lesz.

—o—

PÁRIS TILTAKOZÁSA RÓMÁBAN

(RÓMA.) Francois Poncet, az új olaszországi francia követ háromnegyed óra hosszat tartó tanácskozást folytatott Ciano gróffal. Közölte Franciaország tiltakozását az olasz fasiszta gyűlésen Franciaország ellen legutóbb megnyilvánult tüntetések miatt.

AZ EGYESÉGES OLASZ ÁLLÁSFOGLALÁS

(RÓMA.) A Rador jelentése szerint a Giornale d'Italia című lap indokolatlanul mondja azt a tiltakozást, amely a Temps című francia lapban jelent meg Ciano gróf olasz külügyminiszternek a fasiszta kamarában elmondott beszédével kapcsolatban. A német lapok megállapítják, hogy Olaszország még eddig egyetlen egyszer sem szögezte le olyan határozottan politikáját, mint ahogy azt Ciano gróf tette a fasiszta kamara ülésén. A német lapok azzal a megállapítással végzik cikkeiket, hogy az olasz nép soha nem volt annyira egységes és szolidáris a kormánnyal és az államvezetőkkel, mint éppen most.

CHWALKOVSKY NEM MEGY BERLINBE

(PÁGA.) A Rador távirati iroda közli a Havas sajtóügynökség következő jelentését: Hivatalos cseh körökben a leghatározottabban megcáfolták azokat a híreket, amelyek szerint Chwalkovszky Berlinbe utaznék és megcáfolták azt a hírt is, mintha Németország és az új Csehszlovákia között pénzügyi egyezmény jönne létre. Chwalkovszky németországi utazását egyébként november 15-re tervezték, de a körülmények lehetetlenné tették a németországi látogatás megvalósítását és a cseh külügyminiszter külföldi utjának pontos időpontját még most sem tudták megállapítani.

SZILÁRD A FRANK

Párisból jelentik: Hivatalos francia körökben hangsúlyozzák, hogy a tegnapi és tegnapi napon újabb jelentős aranykészletek tértek vissza Franciaországba. A közhangulat általában bizakodó és a francia frank árfolyama lényegesen megszilárdult.

AZ ANGOL KATONAI SZOLGÁLAT

Londonból jelentik: A jövő hét kedden, december 6-án megkezdik a nemzeti szolgálatról szóló törvényjavaslat tárgyalását az alsóházban. A vonatkozó javaslatot sir John Anderson készítette el.

A TÖRÖK ÁLLAMFŐ KÖRUTJA

(ISZTAMBUL.) Inonü Ismet, a török köztársaság új elnöke közelebből tengeri útra indul. Az új köztársaság elnök a Fekete-tenger különböző kikötőit látogatja meg, majd Isztambulba utazik. Később Traciában tesz látogatást, hogy közvetlen érintkezést keresen és kapcsolatot építsen ki a lakossággal.

BELGIUM NEM FOLYTAT DEFLÁCIÓS POLITIKÁT

(BRÜSSZEL.) A belga minisztertanács elhatározta, hogy a képviselőház december 6-án, kedden megtartandó ülésén a kormány hivatalos nyilatkozatot fog tenni a politikai és a pénzügyi helyzetről. A kormánynyilatkozat erélyesen le fogja szögezni azt a tényt, hogy Belgium nem folytat deflációs pénzügyi politikát. Gerald pénzügyminiszter elégedetlen lévén a miniszterelnök kijelentésével és álláspontjával, benyújtotta lemondását.

JAPÁN LÉGI TÁMADÁS

(CIJUNKING.) A Rador jelentése szerint 35 japán repülőgépet 60 bombát dobott le Kveilin városára, amely Kuansin tartomány fővárosa. A bombák 171 embert megöltek és számos épületet rombadöntöttek.

JELENTÉS A SPANYOL HARCÉRRŐL

(BARCELONA.) Három nemzeti repülőgépet hevesen bombázta Balmas községet. A bombázás következtében 6 ember meghalt, 15 pedig megsebesült.

Nem kiárusítás!!!

mégis 20% olcsóbban vásárolhat

csak 8 napig a

B-B

ÁRUHÁZBAN ♦ CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND

**Strájer uniformis
Gyermekekobalok
bundák és ruhák**

20

**Női fehérneműek
kötöttáruk és
harisnyák**

Munkásküldöttség a királyi helytartónál

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári munkások szakmai céheinek 30 tagu küldöttsége kereste fel tegnap délelőtti hivatalában Hanzu királyi helytartót. A küldöttséget dr. Lucian Alexandru és dr. Deutschek Géza ügyvédek vezették. Előbbi román, utóbbi magyar nyelven köszöntötte hosszabb beszédében a kormány szamostartományi képviselőjét Erdélynek Romániával való egyesülése kétvázados évfordulóján. A munkásküldöttség vezetői beszédükben kifejtették, hogy a munkásság

ma is a husz évvel ezelőtti megalkotott gyulafehérvári pontok alapján áll és bár azok megvalósítása nem következett be, rendületlenül dolgozik annak mielőbbi érvényrejuttatásáért. A gyulafehérvári pontok alkalmazását a munkásság biztosítottak látja. Öfelisége Károly király bölcs uralma alatt. A küldöttség vezetőinek szavaira Hanzu királyi helytartó rövid beszédében válaszolt és külön megemlékezett dr. Deutschek ügyvéd magyarnyelvű köszöntőjéről.

Leszállítják a villany egységárát Kolozsváron?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári háztulajdonosok Szövetsége nemrégiben emlékiratot terjesztett a polgármester elé a villanydíjak leszállítása érdekében. Kimutatták, hogy a villany egységára Kolozsváron sokkal drágább, mint például Bukarestben, ahol az energia előállítás költségeiből, mint nálunk. A háztulajdonosok számadatokat sorakoztattak fel állításaik igazolására és megállapították, hogy amíg Bukarestben 9 lej a villany alapára, addig Kolozsváron a polgárság 10.5 lejt fizet

a villanyáram kilowattjéért. Tehát 33.4 százalékkal magasabb díja van a villanyszolgáltatásnak, mint Bukarestben. A polgármester annakidején megígérte, hogy mindent elkövet, hogy a villany városunkban olcsóbb legyen. Mint most értesülünk, a villanyüzem hajlandó elfogadni az áram díjának leszállítására vonatkozó kérést. Ennek teljesítését azonban, értesüléseink szerint, ahhoz a feltételhez köti, hogy a város is mérsekelje a társasággal szembeni igényeit.

Nem akart szombaton dolgozni a tíz éves elítélt szombatos katona: öt évi újbóli börtönbüntetésre ítélte a katonai törvényszék

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Nemrégiben beszámoltunk Pop Vasile 98-as gyalogezredbeli katona ügyének tárgyalásáról, aki ellen engedelmség megtagadása és az eskü le nem tétele miatt indult eljárás. A fiatal katona, a szombatosista székta egyik meggyőződéses tagja, ez év április első napjaiban vonult be a hadseregbe. Már közvetlenül az első napokban gondot okozott feletteseinek, mert nem akart esküt tenni arra, hogy fegyverrel védi meg hazáját, azt hangsúlyozta, „hogy a Szentírás azt mondja, aki fegyvert fog, fegyver által vész el” és olyan módon nem hajlandó a felszólításnak eleget tenni. Hogy a katonák legényt meggyőzzék, mozgósították a helyőrség összes ezredeinek katonalelkészeit, akik egymásután próbálták a legényt engedelmségre bírni. Mikor ez ennek ellenére sem sikerült, megindították ellene az eljárást.

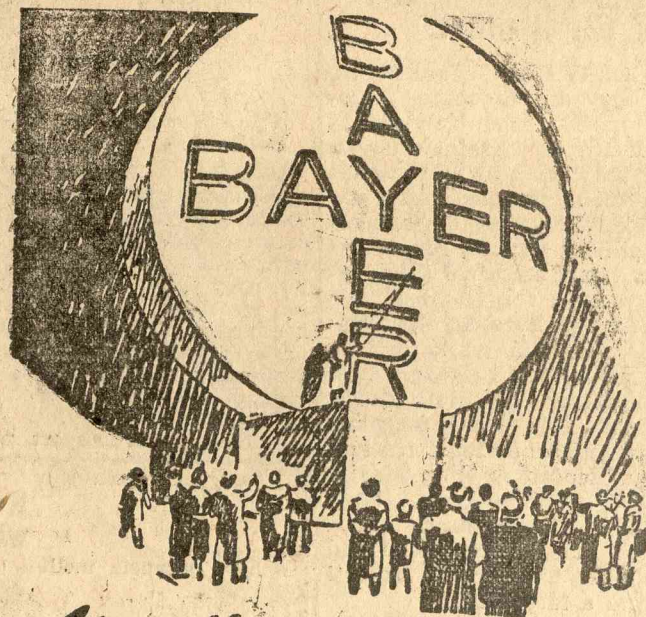
A második ellenszegülés

Függetlenül a katona ellen megindult eljárástól, sor került arra, hogy beöltöztessék és mint többi katonatársát, őt is vigyék ki a gyakorlóterre. Pop társaival együtt ki is vonult, de amikor az oktató altiszt puskát nyomott kezébe, hogy gyakorlatozzék vele, Pop nem volt hajlandó azt kezébe venni és kijelentette, hogy nem engedelmeskedik a parancsnak. A második ellenszegülés sulyos helyzetbe hozta: azonnal letartóztatták, elzárták és a katonai törvényszék nemrégiben tartott tárgyalásán, tekintettel arra, hogy a felelősséget ostromállapot alatti területen történt, 10 évi kényszermunkára ítélte. Az ítélet kihirdetése után a helyi katonai fogházhoz utalták át, hogy a targonai katonai börtönbe való szállításaig a neki kiosztott munkákat végezze.

Tényleges katonának számít az elítélt fegyenc?

Nem sokkal a börtönbe való bevonulása után Pop megint összeütközésbe került a katonai törvénykönyvvel. Szombaton reggel vitték ki mezőmunkára, amit azonban ismét megtagadott, hivatkozva arra, hogy vallása tiltja neki a szombaton való dolgozást, mert az ünnep, amikor ő nem hajlandó a kezébe szerszámot venni. Újabb tettei miatt immár másodszor is a katonai törvényszék elé került, ahol ügyével kapcsolatban érdekes jogi probléma merült fel. A védelem ugyanis azt vi-

tatta, hogy Pop újabb tette nem büntethető, azt csak a fogház igazgatósága torolhatja meg, mert az a katona, aki elítélt fegyenc, nem számít tényleges katonának, hanem csak elítélt rabnak, akire csak a börtönszabályok érvényesek. A bíróság viszont arra az álláspontra helyezkedve, hogy Pop felelősséget jelentett be az ítélet ellen, tehát az ítélet jogérvényessé való válásáig tényleges katonának számít, újabb fegyveres tette miatt 5 évi fogházbüntetéssel sújtotta a katonai vádlottat.



Nem ilyen nagy — de ilyen tisztán mutatja minden tablettán a Bayer-keresztet, a valódi Aspirin csatlakoztatlan ismertetőjelét.

ASPIRIN

VALÓDI CSAK A Bayer Kereszttel

Románia álláspontja a zsidókérdés megoldása tekintetében

(BUCURESTI.) A Népszövetség szeptember havi ülésén — mint megírtuk — tárgyalás alá vették a zsidókérdést is, amelyben gyors és hatályos intézkedést igyekeztek találni nemzetközi megállapodás alapján. A tanácskozáson Petrescu Comnen, Románia külügyminisztere részletesen kifejtette a kérdés minden kapcsolatát és utalt arra, hogy a zsidókérdés megoldásánál a legnagyobb körültekintéssel kell eljárni nemcsak a Népszövetség részéről, hanem a Népszövetségbe tömörült tag-

államok részéről is. A külügyminiszter utalt arra is, hogy eddig nem történtek kísérletek a zsidókérdés egységes, egyöntetű megoldására, nem is tanulmányozták megfelelő részletességgel és alaposan ezt a nagyfontosságú kérdést. Szükséges ezért, hogy a problémát minden oldalról, minden összefüggésében alaposan vizsgálják meg tudományos és emberiség szempontokból is, hogy megkíméljék a zsidóságot a felesleges zaklatásoktól.

Ami Románia álláspontját illeti a zsidókérdésben, a külügyminiszter leszögezte, hogy a maga részéről teljes megértéssel, az emberi szolidaritás nézőpontjából bírálja el a kérdést és a Palesztina-problémát is. Petrescu Comnen felhasználva a Népszövetség tanácsán lefolyt eszmecsere arra is, hogy felhívja a tagállamok figyelmét a zsidó kérdés és annak megfelelő megoldása fontosságára és annak a reményének adott kifejezést, hogy az összes államok kölcsönös jóindulatával kielégítő megoldáshoz juthat.

II. Károly király Öfelsége legutóbbi külföldi útja során a Londonba való ellátogatása alkalmával szintén megvitatta a zsidóság kérdését a nyugati hatalmak államvezetőivel és leszögezte Románia álláspontját, amely szerint a maga részéről megértéssel járul hozzá a zsidóság életkérdésének megfelelő megoldásához.

() Az Árvaleánynevelő otthon december 4-iki, a kath. gimnázium disztermében (Kogălniceanu 2.) Mikulás délutánja lesz az évad legnépszerűbb családi szórakozása. Lázás munka előzte meg ezt a fényesnek ígérkező gyermek-délutánt, ahol a rendezőség olyan műsorral szolgál a közönségnek, amely a legkényesebb igényeket is kielégíti. Kérjük, hozza el mindenki a szívét is magával erre a szép alkalomra, mert az árváknak csak úgy esik jól a meleg szoba és ruha, ha azt a legszebb emberi érzelmek, a szeretet nyújtja feléjük.

— Pótválasztás Angliában. Londoni híradás szerint Floyben most folytak le a részleges választások a Stanley volt dominionügyi miniszter halálával megürült helyre. A választáson Lancastér konzervatívparti győzött 38.243 szavazattal — a munkáspárti jelölt 17.643 szavazatával szemben.

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár!

Reklám áraink:

1 méter mosott vászon . . .	Lei	16
1 meter flanell	"	23
1 méter ruhaszövet divat színekben	"	88
1 méter kabátszövet	"	198
1 stór függöny	"	185
1 férfi zsebkendő	"	12
1 pár téli zokni, I-a minőség	"	19
1 női gyapjuszál, divatos színekben	"	55
1 sport ing	"	135
1 flanell pyjama, kabát, nadrág	"	215

Szabó Jenő R. S.

nagyáruházában, Cluj, Cal. Regele Ferdinand 5.
Telefon: 24-79.

Még mindig tart az IOV per tárgyalása

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári törvényszék negyedik Cojocar—Nicolae—Barsan tanácsa tegnap folytatta le a dr. Iuga Iustin és társainak ügyét, akiket, mint tudvalevő, az IOV vasúti igazolványok körüli visszaélésekkel vádolnak. A jelentéktelenné összezsugorodott „százmillió” ügyben reggel kezdtek meg a vasúti szakértő kihallgatását, aki ugyanis a forgalomban levő igazolványokért egy évre az államvasutak részére félmillió lej kártérítést kért. De amennyiben beigazolódna, hogy a szabálytalanul kiállított igazolványok rövidebb ideig voltak forgalomban, úgy a kártérítési összeg természetesen csökken. Ezután dr. Pop Maxim ügyész kérte a törvényszéket, hogy rendelje el Tóth Ilona tanúnak hamis tanúzás, illetve hamis eskü miatti vád alá helyezését. A törvényszék az esti órákig folytatta a tárgyalást.

Színház

Szombat d. u. 5: **Candida.** (Olcsó helyekkel.)
Szombat este 9: **Francia szobalány.** (Rendes bérlet 11. Irodalmi bérlet 9. sz.)
Vasárnap d. u. 3: **Kék róka.** (Olcsó helyekkel.)
Vasárnap d. u. 6: **Duo.** (Negyedszer.)
Vasárnap este 9: **Francia szobalány.**
Hétfő fél 9: **Francia szobalány.** (Negyedszer.)
Kedd d. u. 4: **Jön a Mikulás.** (Gyermek-előadás, a jánkosztással, dalokkal, táncokkal, zenével. Igen olcsó matiné helyekkel.)
Kedd fél 9: **Francia szobalány.** (Ötödször.)
Szerda fél 9: **Francia szobalány.** (Hatötször.)
Csütörtök fél 9: **Sikátor.** (Harmadszor.)
Péntek fél 9: **Jubiláris előadás!** 50-ed szer: **Julia.** (Minden jegy sorsjegy, a nézők között számos ajándékot és emléktárgyat sorsolnak ki.)
Szombat d. u. 5: **Nem lesznek hálátlan.** (A nagysikerű operettjüdség első olcsó helyezés előadása.)
Szombat este 9: **Mindig a nők kezdik.** (László Aladár óriási sikerű, legújabb vígjátéka. Főszereplők: Fényes Alice, Erényi Böske, Paál Magda, Beness Ilona, Mészáros Béla, Nagy István, Tóth Elek, Tompa Sándor, Csóka József, stb. stb. Rendező: Szabados Árpád. Premierbérlet 12. szám.)
Vasárnap d. u. 3: **Fűszer és csemege.** (A nagysikerű Csáthó-vígjáték első olcsó helyezés előadása.)
Vasárnap d. u. 6: **Mindig a nők kezdik.**
Vasárnap este 9: **Légy enyém, mint régen.** (25-ik előadás. Az új Erdélyi operett első jubileuma.)
Hétfő fél 9: **Mindig a nők kezdik.** (Rendes bérlet 12. szám.)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: A fehér démon. Főszereplők: Dorothy Lamour, George Raft, Akim Tamiroff és John Barrymore.
EDISON MOZGÓ: Robinson Crusoe I. része. Fősz.: Mala az Északmórból, Rex a csodáló. A film felvételei 3 évig tartottak és 1 millió dollárba kerül. — Jön, jön a jövő héten hétfőtől: Robinson Crusoe II. része.
MUNKÁS MOZGÓ: 3, 6, 9: I. Hogyan hódítom meg a férfiakat. Társadalmi film. Fősz.: Errol Flynn, Joan Blondell. — II. Ország törvények nélkül. Izgalmas cowboy dráma. Fősz.: Dick Foran és Linda Perry.
ROYAL MOZGÓ: A hegyek megindulnak. Természetes színes film. Előtte Metro és Fox hirdető. Számozott jegyelővétel. Telefon: 37-05.
SELECT MOZGÓ: Robin Hood kalandjai. Színes filmalkotás. Fősz.: Errol Flynn, Olivia de Havilland, Basil Rathborn.
URANIA MOZGÓ: Kelet lángokban. Főszereplők: Charles Vanel, Inkijszoff, Erich v. Stroheim.

— Bay Girolamo ismert vívótanár megkezdte vívó és svéd torna-oktatását úgy gyermekek, mint felnőttek és hölgyek részére is. Órák: kedd csütörtök és szombati napokon délután fél 5 óráig este 9 óráig. Külön gyermekcsoport. Str. Nic. Iorga 3.

TESTEDZÉS

Győz-e a román csapat Prágában?

(PRÁGA.) A középeurópai sportélet egyik kétségtelenül érdekes eseménye zajlik le vasárnap Prágában, ahol a román és a cseh válogatott csapat mérkőzik meg egymással a Benes-kupáért. A román csapat nagy önbizalommal megy a küzdelembe, reméli, hogy végre sikerül legyőznie a cseheket. Kétségtelen, hogy a cseh labdarúgás némileg visszaesett, sőt a professzionizmus felszámolása még jobban visszavetette a nemzetek ranglétráján, mégse lehet ennyire bizni a győzelemben. A cseh labdarúgócsapat, amely nem is

olyan régen még a legjobb középeurópai nemzetek élvonalában állott, ma is tekintélyes erő képvisel, úgyhogy a román csapatnak teljes értékű teljesítményt kell nyújtania, hogy tisztas eredményt érjen el.

A vasárnapi mérkőzésen, amelyet az olasz Dattilo vezet, a román csapat eredeti összeállításban játszik, a csehek a következőképpen állanak ki: Bures — Burger, Dausik — Pruha, Nojir, Kopecky — Riha, Horacek, Ludl, Bican, Vytlačil.

A hölgyek legékesebb

karácsonyi ajándéka egy hullámos villanyondolálás!

8 havi garancia mellett.

150 lei-ig

Új módszerrel, üdítő szerekkel nyersen előállítva a haj nem lesz a végletekig kiszáritva. Speciális hajfestés választékos hajvágás és manikűr. Olajpakkolás gőzpárolásokkal korpásodás és hajhullás ellen.

NIZZA

hölgyfodrászat. Calea Regele Ferdinand No. 30.

Sepsi bemutatkozása a Victorában

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Bár befejeződött a bajnoki idény, futballcsapataink igyekeznek kihasználni a szokatlanul kedvező időjárás nyújtotta lehetőségeket, igyekeznek foglalkoztatni játékosait. Vasárnap két mérkőzés is szerepel Kolozsvár labdarúgó-műsorán, természetesen barátságos jelleggel. Délután fél 3 órakor a Victoria a bukaresti bajnok Adesgoval mérkőzik meg. A mérkőzésnek a bukaresti csapat első kolozsvári szereplésén kívül az ad különös jelentőséget, hogy Sepsi, a Victoria új kapusa ezúttal mutatkozik be Kolozsváron a kék-sárgák együttesében. Az érdekesnek ígérkező mérkőzésen a két csapat így áll fel.

Victoria: Sepsi — Cociuban I., Felecan I. — Pál, Pop III., Nistor — Chendrean, Szántay, Cociuban II., Martin, Capusan. Adesgo: Schrehoff — Horovitz, Kohn — Baumann I., Istrate, Gábor — Barta, Ionescu, Balázs, Vogel, Baumann II. A mérkőzés megkezdésekor, délután fél 1 órakor az Universitatea az Echo csapatával játszik.

Herber—Baier műkorcsolyázó világbajnok-pár Bukarestben. Bucuresti jelentés közli, hogy a Herber—Baier világbajnok műkorcsolyázókettős a tél folyamán a fővárosban bemutatást fut. A német világbajnokpár szereplését, természetesen igen nagy érdeklődés előzi meg.

Lengyelország a Középeurópai Kupában? Varsóból jelentik: A sportsajtó a Középeurópai Kupa-bizottság bukaresti ülésével kapcsolatban annak az óhajának ad kifejezést, hogy Lengyelország csapatainak is helyet biztosítanak az értékes vándordíjért folyó küzdelmekben.

Mussolini dedikált képeit kapták emlékül a párisi futballvilágbajnokságon győztes olasz csapat játékosai. A Duce ajándékát Vaccaro tábornok, a szövetségi elnöke most osztotta ki a játékosoknak.

250 versenyzőt küldenek a svédek a helsinki olimpiára. Ezek között lesz 60 atléta, 26 birkózó, 20 uszó, 18 evezős, 15 kajakos, céllovó és lovas, 10 ökölvívó.

Budapest válogatott labdarúgó csapata vasárnap Párisban játszik a francia főváros legénységével.

Rimet, a FIFA elnökének nyilatkozata szerint az 1942. évi labdarúgóvilágbajnokság megrendezését valószínűleg Németországnak ítélik oda.

ZÓLYOMI ISMÉT LEGYŐZTE HOVINGOT! A Rotterdamban rendezett nemzetközi uszóversenyen a magyar Zólyomi 100 méteren ismét legyőzte az Európa-bajnok Hovingot. A magyar uszó ideje 1 p 00.3 mp., míg Hovingé 1 p 00.4 mp. volt. Angyal a 100 m-es mellúszásban 1 p 11.5 mp.-el győzött. Az UTE vízipóló csapata a holland válogattal 3:3 (2:2) arányban döntetlenül mérkőzött.

Sársaság

() A Dávid Ferenc Egyetemen felolvasó ülésének sorozatában hétfőn, december hó 5-én, délután 6 órakor az unitárius püspökség dísztermében vallásos előadást Gálfi Lőrinc teol. akad. tanár fog tartani. A biblia és az unitarizmus címen. Az érdekesnek ígérkező előadásra az egyetemi tagjait és az érdeklődő közönséget ezúton hívja meg az Egyetem elnöksége.

() Kiállítás. E. Cucea, az ismert nevű fiatal, komoly tehetségű festő- és szobrászművész, akinek már szép művészi sikerei is voltak, újabb alkotásaiból kiállítást rendez az szamos királyi helytartósági épület (volt prefektúra) üvegtermében. A kiállítás két hétig marad nyitva, azon 45 szobornál és 19 rajz, pasztell, olajkép kerül bemutatásra, a megtekintése díjtalan és az ünnepélyes megnyitás folyó évi december 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz.

() Karácsonyi bazar. A Hölgykongregáció december 11—13. napjain a Marianum dísztermében iparművészeti cikkekkel az elmúlt évihez hasonlóan nagyszabású jótékony célú Karácsonyi bazarát rendez, amelyet december 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Veress Ernő plebánoshelyettes nyit meg. A kiállításon előadásra kerülnek művészeti kivétel, karácsonyi vonatkozású gyermekjátékok, bethlehemek, templomcsokkak, gyermekruhák, babák, bababutorok, hasított meseképek, fiúgyermekeknek való fajátékok, mackók, faragott, festett dísz tárgyak, bőrmunkák, a legkülönbözőbb és szebbnél szebb eredeti tervezési és más praktikus kézműmunkák, lámpaernyők, virágok, gyöngymunkák, lakás, ruha és karácsonyfadíszek stb. A kiállítás nyitva van vasárnap délelőtt 11—1 óráig és délután 3—7 óráig, hétfőn és kedden délelőtt 9—1 óráig és délután 3—7 óráig. A Hölgykongregáció a multban rendezett kiállításai iránt a közönség részéről tapasztalt nagyarányú érdeklődését köszöni és ez évben is szeretettel kéri.

Meghült?

Köhögést, rekedtséget, grippát, katarust egyaránt a **PUHLMANN-TEA**, amely váladékoldó, köhögéscsillapító és megkönnyíti a nyáladék eltávolítását. Eredeti csomagolásban 144 lej. Gyermekek részére is! Kapható minden gyógyszerárban. Lerakat: „Digitalis”, Orastie, Abt. 804. A.

Rádió

1938. December 4. VASÁRNAP
BUCURESTI. 7.30: Ritmikus torna. rádióhíradó, hanglemek, háztartási orvosi tanácsok. 9.30: Egyházi zene és istentisztelet közvetítése. Hírek. 13.10: Dinicu zenekar. 15.05: Vidám rádió. 15.20: Mezőgazdasági szakelőadás. 18: Katonazene. 19.15: Gramofonlemek. 19.55: Sportesemények. 20: Előadás. 20.15: Rádiózenekar hangversenye, szünetben: hírek. 21: Heti szemle. 21.15: A Rádiózenekar hangversenyének folytatása. 22: Hírek. 22.15: Hanglemek. 23: Hírek. 23.15: Vendéglői zene. Majd: hírek közvetítése német és francia nyelveken. Utána: Hírek.
BUDAPEST. 10.30: Hírek. 11. Ref. istentisztelet. 12: Egyházi ének és sz. beszéd. 13.20: Időjelzés. 13.30: Operaház zenekara. 14.05: Hírek. 15: Hanglemek. 16.45: Magyarországi Könyvtárosok Dalárdája. 17.30: Előadás. 18: Cigányzene. 19: Előadás. 19.30: Zongorahangverseny. 20.25: Szalonzenekar. 20.50: Hunyady Sándor csevegése. 21.15: Sporthírek. 21.25: Operettrészletek. 22.50: Hírek. 23.10: Cigányzene. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 24: Hírek angol és francia nyelven. 24.10: Hanglemek.

Reuter jelenti:

(HELSINKI.) A finn hatóságok letartóztattak négy németországi menekültet, akik azon a címen, hogy megmenekült szőnyegeket árusítják, értéktelen holmikat adtak el a hiszékeny közönségnek.

(BERLIN.) A német statisztikai hivatal közli, hogy szűdéta német földről eddig 1500 anyát nyaraltattak, illetve pihentettek és 50.000 munkanélkülit helyeztek el.

(KARLSBAD.) Rosenberg Alfréd nagy beszédet mondott, amelyben a zsidóság világhatalomra való törekvését fejtegette.

(LONDON.) Tavasszal nyitják meg az „ideal home” (ideális otthon) kiállítást, amelyre egyedül külföldi résztvevőként a magyar állam is meghívást kapott.

(ROMA.) Itáliában január 1-től kezdődőleg megszüntetik a kerékpáradót.

(JERUSÁLEM.) Haifa közelében egy házkutatási akció során összetűzés támadt a brit karhatalmi osztagok és az arabok között. Hat ember meghalt és 18 megsebesült.

(MOSKVA.) A moszkvai törvényszék panama miatt halálra ítélte és kivégeztette a város háza építő mérnökét. Hat társát 10—10 évi kényszermunkára ítélte.

(REICHENBERG.) Az L. Z. 130 Zeppelin rendszerű léghajó tegnap a Gablonz—Libitz közötti távolságokat repülte be.

(PÁRIS.) Jövő héten kezdődik az eltűnt Miller tábornok ügyében Skoblinné tárgyalása.

(VILNA.) A vilnai törvényszék tegnap mondott ítéletet 7 kommunista vádlott felett, akiket 2—12 évig terjedő ítéletekkel sújtott.

(LA PAZ.) A La Paz—Buenos-Ayres repülőjárat egy gépe lezuhant. Hat ember meghalt, egy súlyosan megsebesült.

Szabadlábba helyezték az ellajult verekedés foglóságban volt löszereplőjét

(TURDA-TORDA.) Tordamegye vizsgálóbírója tegnap tartotta meg a vádtárgyalást Apácai Antal ügyében. Nehány hónappal ezelőtt a vádlott Stejeris községi lakásán több meghívott vendég gyűlt össze, amikor Koronka Mór állítólag sértő kifejezést használt a háziasszonnyal kapcsolatban. Apácai, aki ezt meghallotta, haragra lobbant és galléron ragadva vendégét, ki akarta dobni a házból. Ez azonban követ ragadt, mire a házigazda egy vasdarabbal leütötte. Koronkát súlyos állapotban szállították kórházba, ahol hetekig orvosi kezelés alatt volt. Dr. Saragea Zamfir védőügyvéd azonban kért adott be a vizsgálóbíróhoz, amelyben kérte a letartóztatott Apácai szabadlábba helyezését. A vádtárgyalás után a vizsgálóbíró el is rendelte a vádlott szabadlábba helyezését, ami már meg is történt.

NAGY MIKULÁS-VÁSÁR

HALLATLAN OLCSÓ ÁRAK!

TEKINTSE MEG KIRAKATAINKAT!

„VICTORIA” • TEXTILÁRUHÁZ

CLUJ-KOLOZSVÁR, CAL. REGELE FERDINAND 14. SZ.

UDVARBAN. (BÁN-HAZ)

Szolgálati ruha-e a hálógé?!

Hathónapi elzárásra ítélte a katonai törvényszék a csendőrtisztet, aki bántalmazta felettesét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A múlt év augusztus 11-én este vidáman énekelt és haladt hazafelé a biharmegyei Diószeg községben két vasúti tisztviselő: Manastireanu Leon és Petrache Vladimir. Vidám hangulatuk nem sokáig tartott. Az egyik utcakereszteződésnél eléjük állott a szolgálati köruton levő és állítólag itt as állapotban levő Urziceanu Alexandru csendőrtiszt és igazolványait kérte. A két tisztviselő a felszólításnak eleget tett, de annál nagyobb volt a meglepetésük, amikor a csendőrtiszt az igazolványokat nem volt hajlandó visszaadni. Vitatkozni kezdtek, majd közös megegyezéssel arra határozták el magukat, hogy felkeresik a csendőrségen Tautu Gheorghe csendőrmestert, akit felkérnek arra, hogy szolgáltasson igazságot az ügyben.

„Hálógében nem ismerlek el őrmestertek...”

Nemsokára megállottak a csendőrség épülete előtt, bezörgettek a kapun, mire kijött az őrmester álmosan és — hálógében. A két tisztviselő kérésére az őrmester ráparancsolt az altisztre, hogy szolgáltassa vissza az igazolványokat, amire az altiszt azzal vágott vissza: „Nekem ne parancsolj, hálógében nem ismerlek őrmestertek...”

Teutó őrmester ekkor látván, hogy itt as emberrel van dolga, visszament a lakásba, felöltözött, mind a három férfit az őrszobába tessékelt és ott azt az utasítást adta Urziceanunak, hogy tegye le a fegyverét és másnap jelentkezzék. Az altiszt nem volt hajlandó engedelmessé válni, amire az őrmester ki akarta csavarni kezéből a fegyvert. Hogy ezután mi történt közöttük, azt pontosan nem lehetett megállapítani.

Az őrmester másnap feljelentést tett felettes hatóságainál Urziceanu ellen, hogy az bántalmazta és mellékelte egy orvosi bizonyítványt is, amely igazolta, hogy sérülések voltak a nyakán.

Szolgálatban van az őrmester, ha hálógében van?

A feljelentés alapján eljárás indult Urziceanu ellen, mert bántalmazta felettesét, aki szolgálaton kívül volt. Tárgyalásra is került a sor és a katonai törvényszék részletesen foglalkozott az ügygel, amikor is megállapította, hogy annak ellenére, miszerint az őrmester az első percekben hálógében fogadta a panaszosokat, később egyenruhába öltözött, a szolgálatba tartozó tevékenységet végzett és aközben érte a sérelem. Ennek alapján az altiszt ügyét áttették a katonai törvényszék ügynevezett bünygi tanácsához, amely súlyosabb természetű ügyekben szokott hozni ítéletet.

Kedvezően vall a bántalmazott őrmester

Ilyenképpen súlyosra fordult az altiszt ügye, mert a megfelelő törvényszakas alapján legkevesebb tízévi fegyház kellett volna kapnia. A tegnapi meg tartott tárgyalás folyamán azonban váratlanul igen kedvező tanuvallomások hangzottak el az ügyben. A bántalmazott őrmester is azt vallotta, hogy az állítólagos ütlegetés nem történt szándékosan, az altiszt csak a hosszú körmeivel sértette meg. A bíróság végül is arra a megállapításra jutva, hogy a vád iratban foglalt bűnért az altiszt csak kis mértékben felelős, megváltoztatva a büntény minősítését, mindössze hathónapi és egy napi elzárásra ítélte a magáról megfélemedezett altisztet.

Mihail Ralca az elhivatott államférfi bölcsességével oldja meg a társadalmi kérdéseket

A legutóbbi minisztertanácsban Ralca Mihail professzor, aki a nagyjelentőségű munkaügyi minisztérium vezetője, részletes jelentést tett azokról az irányelvekről, amelyeket a társadalombiztosítással kapcsolatos törvény módosítása során megvalósítani kíván. A miniszter közlekedt a saját képviselői előtt is ki fogja fejteni ezeket az irányelveket és új célkitűzéseket. Nem szükséges a megvalósítandó reformokkal kapcsolatosan külön hangsúlyozni Ralca Mihail professzor és miniszter különleges képességeit és ritka felkészültségét. A miniszter Boule és Durkheim kiváló francia szociológusok tanítványa, G. Ibrailanu lelki fia és a Viata Romanasca című lap mögé tömörült tábor egyik értékes tagja, aki mélyen elmerült a különböző kulturális problémák tanulmányozásában és a közéletet magasabb szemszögből nézi.

Az elmúlt politikai rendszer zűrzavarai idején, amikor a félműveltek és

a túlekedők érvényesültek, az igazi értékek, mint amilyen a jelenlegi munkaügyi miniszter is, nemes célkitűzéseivel és eszméivel holtvágányra kényszerült.

A „hazafiak”, a nagy ígéretők a maguk részére foglalták le az összes vezető állásokat és a maguk részére összeszabták az irányítás nehezét munkájukat, amelynek felelősségét azonban nem érezték át lelkiileg. A professzorok és a többi intellektuális részére csak az illuzórikus elégtétel madadt meg, hogy összeállíthatták a munkatervet, nemes célkitűzéseket, amelyeket azonban a „hazafiak” könnyörtelenül eltasztottak. Nem valósították meg ezeket a nagyjelentőségű és értékes programokat, éppen úgy, amint elfeledkeztek a választási ígéretük betartásáról, megvalósításáról is.

A királyi ösztönzésre és akaratból életbeléptetett új rendszer és szellem lehetővé tette, hogy a felelősségteljes vezetőhelyekre az igazi értékeket válasszák ki.



szák ki. Megszűnt az üres ígéretések korszaka, amikor még az eget, a holdat és a csillagokat is felelőtlenül ígérték. A tényleges helyzetnek és szükségleteknek megfelelő törvényhozási intézkedések történnek, amelyeknek megvalósításánál a vezérelv az ország és a nemzet legfőbb és mélyen átértett érdeke.

Az új kormányzati rendszert két irányelv vezérelti:

1. A rend eszméje és
2. a társadalmi igazság és jogok eszméje.

A rendet teljes mértékben biztosította a belügyminiszter, aki megszüntette a zavarteltés tüzfészkeit és a rendbontás lehetőségét fokról-fokra korlátozták és szüntették meg azokat a céltudatos intézkedéseket, amelyeket Armand Calinescu nemcsak mint belügyminiszter, hanem mint a nemzetnevelésügyi

minisztérium vezetője is céltudatosan fogantatosított.

A másik irányelv, a társadalmi igazság és jogok irányelvét Mihail Ralca professzor, a munkaügyi minisztérium vezetője valósította meg a gyakorlati életben. A társadalmi biztosítás rendszerét és eszméjét magáévá tette az egész világ, elfogadták az összes modern eszméktől vezetett államok, függetlenül attól, hogy a világtengely melyik részén terülnek el. Ralca Mihail munkaügyi miniszter rendelkezik az összes technikai felkészültséggel ahhoz, hogy ezt a jelentős irányelvet a gyakorlati életben a tényleges szükségleteknek megfelelően érvényesítse, de rendelkezik az államférfi bölcsességével is, aki tudatában van annak, hogy a különböző társadalmi osztályok harmonikus egyensúlyát intézkedéseivel megbontaná.

Mérésékelték a súlyosan megtevődött adóvégrehajtó büntetését

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Hossu Teofil vidéki adóvégrehajtó ellen többen feljelentést tettek visszaélések miatt. A panaszosok ugyanis a pénzügyi tisztviselőnek az uccán és magánlakásán különböző összegeket adtak át adóik rendezésére, de Hossu a pénzt elsikkasztotta és így nekik hátrálékait kétszeresen kellett megfizetniük. A vizsgálóbíró a vádlott ellen bizalommal való visszaélés címén emelt vádat. Az ügyész azonban a táblai vádtanácsához fellebbezett kérve a büntett minősítésnek hivatalos pénzek elsikkasztására való változtatását. A vádtanács azonban az ügyésznek felebbezését elutasította. A törvényszék ezután az ügyet letárgyalta, de ítéletében — a vádlott ellenére is — a vádlottat hivatalos pénzek elsikkasztásában mondotta ki bűnösnek és ezért 3 évi elzárásra ítélte.

A táblai tárgyaláson hosszú vita fejlődött ki a vád és a védelem között. Dr. Moldovan Valer védőügyvéd leszögezte, hogy az állam nem károsodott. A károsultak a feljelentők, akik viszont, mert nem kéri a vádlott megbüntetését.

Fenntartotta továbbá azt is, hogy Hossu nem hivatalos, hanem magánpénzt sikkasztott el és a törvényszék ítélete téves volt. A táblai tanácsban véleménykülönbség merült fel és így még két bíró bevonásával az ügyet újból tárgyalták. Végül is a tábla ötös tanácsa kimondotta ítéletét, amelyben a vádlottat ugyan bűnösnek mondotta ki hivatalos pénzek elsikkasztásának büntetésében, de a büntetést három évről egy évre mérsékelt.

— Elítélték egy jaffai bírót. Jeruzsálemből jelentik: A katonai törvényszék egyévi börtönre ítélte Nasid Ben Tukan jaffai bírót, aki a Jaffában legutóbb lezajlott zavargásokban részt vett. Ugyanakkor egy arabot jogtalan fegyverviselésért halálra ítélték. Tegnapi Jeruzsálemben érkezett Abdul Said transzjordániai emir, aki a palesztinai kérdéssel kapcsolatosan az angol hatóságokkal nagyfontosságú megbeszéléseket fog folytatni.

„Stella”

textil-udvar végeladást
nem csinál, de hihetetlenül olcsón árul!

1 méter	Schiffon vászon	Lei 26.—
1	Schiffon	18.—
1	Zephir	16.—
1	Tenis	22.—
1	Mosó szövet	38.—
1	Cérna-barchet	26.—
1	Divat kreol flanel	38.—
1	Selyem barchet	65.—

Paplanok, selymek, szövetek óriási választékban a

Stella udvarban

CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 24.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ Str. Gredinilorban 4000 négyzetméter gyümölcsöskert, 3 szobás lakással, garázs, istálló és gazdasági épülettel 100 méter fronttal parcellázható. Értekezni Elías ingatlanforgalmi ügynökségnél. Str. Gh. Baritiu 20. (4016)

TOPOLYAHÁLO, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Veszek használt butort. (6481)

ELADÓ sürgősen a város minden részén már 65 ezer lejtől 250 ezer lejig család házak, 300 ezer lejtől 5 millió lejig bérházak, 30 ezer lejtől 400 ezer lejig építkezésre alkalmas telkek nagy választékban. Elías ügynökség, Str. Baritiu 20. (4015)

PERZSASZÖNYGEK minden méretben, garantált színekben, convenalis árban, valamint eredeti perzsaszőnyegeket csakis J. Garabet cégnél kaphatók. Cluj, Str. I. G. Duca 3. (3651)

ZSIRDISZNÓ eladó. Str. Gh. Enescu 14. (3991)

ELADÓ belvárosban vagyonszerzés miatt új modern emeletes ház cca 2400 négyzetméter kert területtel. Str. Regalan cca 1000 négyzetméter parcella 15 méter uccafronttal, alkalmi vétel. Értekezni Elías ingatlanforgalmi ügynökségnél. Str. Gh. Baritiu 20. (4014)

2000 PÁR női és férfi cipő nagyon olcsón eladó páronként is. Popular cipőruházban, Cal. Regele Ferdinand 10., az udvaron, üzlethelyiség berendezés átadó. (3993)

FINOM pihentető párnák eladók. Strada Gen. Poetas 13. (3993)

MINDENFÉLE butorokat vesznek és eladók. Bizományt, beraktározást vállalkoz. Str. Gen. Poetas 15. (3994)

NŐI télikabát olcsón eladó. Str. Iuliu Maniu 32., földszint 4. (N 1049)

ELADÓ belvárosban 18 lakrészből álló emeletes ház kitűnő és masszív építmény. Ára 750.000 lej. 12 százalékos nettó bérjövdelemmel. Értekezni Elías ingatlanforgalmi ügynökségnél. Str. Baritiu 20. (4013)

TELEK eladó. Str. V. Lucaci 26. (3972)

BILLIÁRD golyó, dávkó, nagy dominó eladó. Str. Aurel Vlaicu 2. (3996)

ELADÓ egy komplett hálószoba, lámpák és más butorok. Cim: Str. Amurg 18. (3997)

EGY házi kővér disznó eladó. Str. Lun gá 11. Dombul Rotund. (4003)

MÉLY gyermekkosci eladó jókarban. Str. Iorga 4. Portás. (4004)

ELADÓ Str. Regalan modern uri villa egy 6 szobás komfortos, egy 2 szobás komfortos és 4 szoba nagy kerttel, évi bérjövdelem 168 ezer lej. Értekezni Elías ingatlanforgalmi ügynökségnél. Str. Gh. Baritiu 20. (4012)

EGY üzlethelyiség kiadó. Str. Dragalina 4, a háztulajdonosnál. Ugyanitt négykerekű kocsizsák és kifőzésre alkalmas főzőkemma eladó. (4011)

MODERN kétszemélyes recamier eladó. Bargida kárpitosnál, C. Regele Ferdinand 3. (4017)

ELADÓ sezlontakaró, plüss függönyök, leánykabunda, gyöngyház gukker, billiárd golyó, szalagarnitúra, kézi vaskassza. Str. Avram Iancu 24, vaskapu, szuterin. (4020)

ELADÓ ház, vagy elcserélném kisebb, nagy biedermeier szalon, facsillár, kombinált nagy ruhaszekrény, ágyak, ebédlő berendezés. Str. Cicio Pop 37. (4024)

ELADÓ 14 éves fiúnak való ruha, női ruhák, különböző gyermekjátékok. Str. Rudeanu 3, (Surda). (4026)

VÁROS központjában ház eladó havi 110 ezer jövedelemmel 1.250.000 lejért. Biroul Increderea, P. Unirii 18. (4027)

FÜTŐN jóforgalmu restaurant engedélyekkel átadó vagy társat keres. Cim a kiadóban. (4028)

FÉRFI szabó és más női varrógépek olcsón eladók. Calea Traian 51. (4032)

ELADÓ fürdőhenger teljes felszereléssel, kád nélkül. Str. T. Vladimirescu 11. (4033)

ELADÓ pihe dunna, Str. Andrei Ady 5, ajtó 2. (4034)

ÓCSKA kályhák eladók. Str. Corches 12. (4036)

ELADÓ 80-as Hohner tangóharmonika. Str. Stramba 30. (N1057)

HÁZ fűszerüzlettel sürgősen olcsón eladó. Str. Verde 29. (N1058)

ELADÓ fekete zakóruha, teljesen jó karban. Petru Maior 7. (N1059)

ELADÓ 50 méteres lebontott erős léckerítés és filegória. Calea Motilor 45. (N1062)

FÉRFI télikabát olcsón eladó. Str. Elisabeta 32, földszint. (N1060)

ELADÓK valódi német farkaskutyák jutányosan. Str. Zefir 10. (Motilor 90 sz. nál betérni.) (N1063)

FÉRFI télikabát eladó jó állapotban. J. Maniu 29, földszint. (N1066)

ELADÓ gyermek bicikli, hintaló, kétépados asztalka, játékok, Reisinger, Str. Avram Iancu 17. (N1067)

ELADÓ gramofon, facsillár, gyermek toloszék, képek, rámak, székek, Tolnai lapok, nagy palatábla. Str. Duca 7. Dan. (N1070)

ELADÓ Str. Mocioni 6. szám három szobás, teljesen komfortos ház, külön telken, esetleg május 1-től kiadó. Értekezni ugyanott délután 2-4-ig. Este 7 után. (T1654)

KOVÁCS tűz, hordozható és gumikerekű szállító-kézikocsi eladó. Leitner, Str. Baritiu 12. (4038)

ELADÓ szép és új kis családi ház. Ára 75 ezer. Str. Cocosului 8. Kerekdomb felé. (4039)

ELADÓ szép ház hely a Goidu uccában. Értekezni dr. Săgh ügyvédnél, Str. Iuliu Maniu 41. (4040)

MIELŐTT házat venne, okvetlen keresse fel ingatlanforgalmi, vagyis a legrégebben bevezetett irodámat, ahol a legmodernebb bérpalotákkal, családi házakkal, villákkal, a város bármely részében a legnagyobb választékkal rendelkezem. Kamilli ügynöksége. Str. Bratianu 33. (4042)

RITKA alkalmi vétel, központban emeletes bérház, évi jövedelme 110 ezer lej, ára 720 ezer lej. Kamilli ügynöksége. Str. Bratianu 33. (4044)

SÜRGŐSEN eladó komplett háló olcsón, három szék, asztal, 11 drb. Cal. Maruresului 62, szőlőfalja. (3952)

SZÉP családi ház elutazás miatt olcsón eladó a Tiszviselő-telepen. Cim: Demeter János, Str. Bratianu 29. (4046)

PARCELLÁKAT és kisebb családi házat keresek megvételre. Cim: Demeter János, Str. Bratianu 29. (4047)

ELADÓ telek kis házzal, ára 75 ezer lej, Str. Alex. Ciortea 46, Donat mentén. (4048)

NAGY varrógépet keresek sürgősen megvételre jó árt. Maxim, Cal. Victoriei 118. (4050)

OLCSÓ eladó egy öntöttvas henger kályha. Maxim, Cal. Victoriei 118. (4051)

MODERN diófa teleháló eladó. C. Mar. Foch 31, asztalosműhely. (4057)

DIÓFA háló, festetlen hálók és hármasszékrendek sürgősen olcsón eladók. Cal. Regele Carol II. 36, asztalos. (4058)

MINDENFÉLE pincé, padlás lomot, u. m. vas, butor, ruha, rongy, papír, könyv, rossz varrógépet, biciklit, stb. vesznek. Levelezőlap hívásra házhöz megyek. P. Abator 3. (4059)

KONYHAKREDENC kicsi, eladó. Str. Paris 1. (4060)

JÓ felöltő férfi és női szilkskin bunda eladó. C. Marechal Foch 81. (4063)

BICIKLIT, használt erőset megvesz Prezensky, Cal. Regele Ferdinand 67. (4065)

SAVANYUSÁGOT és paradicsomot vesznek. Str. Thoma Ionescu 6. (N1073)

ZONGORA, rövid, keresztthuro, bécsi gyártmány olcsón eladó. Szigeti, Str. Nic. Jorga 2, I. 10. (N1074)

ZONGORA, egészen rövid, pánccszerkezeti, kitűnő hanggal, eladó. Szabó Memorandului 15, földszint balra. (N1075)

ÓCSKA ruhákat jó árban eladhat, olcsón vásárolhat. Str. Memorandului 4, kapu alatt. (N1077)

ÁLLAST KERES

SOFFŐRI állást keresek bármilyen gép jármű szereléséhez, víz és villanszereléshez értek. Vezetésben és mechanikus munkában specialista vagyok. Str. Regina Maria 44. Firma Sălăgean. (4002)

VIZSGÁZOTT gépész mozdonyvezető azonnalra állást keres. Cim a kiadóban. (4064)

NEMETORSZÁGI állami klinikai vizsgálóval rendelkező ápolónő beteg mellé ajánlkozik, esetleg magamhoz venném, teljes ellátásban. Szíves megkereséseket „Schwester” jellegre kérek. (4009)

MEGBIZHATÓ asszony mosást, vasalást vállal. Cim a kiadóban. (4018)

ELSŐRENDŰ manikűröző nő keres alkalmazást. Cim a Novában. (N1064)

KEVÉS gyakorlattal fogorvosi asszisztensnek elmennék. Cim a Novában, Str. Memorandului 16. (N1068)

SOFŐR, mechanikus, perfekt autószerelő állást keres azonnali belépésre. „Kitűnő munkaező” jellegre Novába. Str. Memorandului 16. (1069)

ÁLLAST KAPHAT

KIFUTÓFIU felvétetik azonnalra. Constructio, Piața Unirii 31. (T 1652)

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek, a férj soffőr-mechanikai képzettséggel, felvétetik. Cim: Iliescu bank, Strada Regina Maria 42. (3999)

ÜGYES fiatal pincért felvesz Str. Regina Maria 29. alatti étterem. Értekezni: 12-3-ig. (T 1653)

TANULÓ felvétetik Tisch Miklós férfi szobánál. Str. Iuliu Maniu 6. (4007)

DOHÁNYTÖZSDÉREN keresek elárúsítót vagy bérlet. Érdeklődni Str. Regele Carol II. 7, a házmesternél, délután 2-3 óra között. (4010)

ÜGYES munkáslányokat felveszek. Str. Massaryk 1, Kohn. (4023)

KIFUTÓLÉNYT felvesz azonnal „Speranta” kalapüzlet, Str. Matei 2. (N1053)

SOFFŐR felvétetik azonnalra. Érdeklődni Str. Avram Iancu 4. (4049)

HÁROMTAGU család keres megbízható mindenes háztartást és egy 12-15 közötti árva leánykát gyermek mellé. Cimeket „Családtag” jellegre. (4055)

TEXTIL áru részletre való eladásához bevezetett ügynököket keresek Izsák, Str. Magaziei 32. (4062)

ÜGYVÉDI IRODÁBA gépirással, román nyelv tudással bíró férfit, lehetőleg jogász acceptálók azonnali belépésre. Cim: Str. Regina Maria 48, házmesternél. (N1076)

NŐI ruhaszalon tanulóleányt keres. Kardosné, Str. Calvin 1-b. (4066)

KÜLÖNFÉLÉK

SIRKÓAVATÁS. Néhai Wurzel Gézáé sarkóavatása 1. év, december 4-én, vasárnap délután 11-kor lesz az új orth. izraelita temetőben, melyre a rokonokat, ismerősöket és jóbarátokat ezuton hívjuk meg. Autóbuszjárat fél 11-től a Piața Unirii újságkiosztótól. A Wurzel-család. (N1047)

Egy nagy premier és két jubileum a színház jövőbeni műsorán

Rendkívül gazdag és változatos a színház jövő heti műsora. Szerdái bezárólag Jaques Deval óriási sikerű, új vígjátéka, a Francia szobalány van műsorán. A színház oly biztos a darab sikerében, hogy

hat egymásutáni estére tűzte ki a Francia szobalányt.

Csütörtök este harmadszor kerül színre Marton Lili most bemutatott eredeti vígjátéka, a Sikátor, amelynek sikere egészen bizonyosan csak most fog kibontakozni, hiszen mindenki, aki eljött az eddigi előadásokra,

elragadtatással nyilatkozik a Sikátorról.

Két operettjubileum gazdagítja a heti műsort. Péntek este ritka eseményt ünnepelhet a színház:

Ötvenedszer kerül színre a Julia.

MIKULÁS-ELŐADÁS

Kedden délután 4-kor Mikulás előadás lesz. Énekek, táncok, dalok keretében a Linda-gyár minden gyermek

A színház figyelme minden néző számára melegezettsé fogja tenni ezt az ünnepet. Ez év áprilisában volt a Julia premierje és azóta megérte a félszáz előadást.

A második jubileum vasárnap este lesz. Ekkor kerül színre 25-ötödik Erdélyi Mihály operettje, a Légy enyém, mint régen.

Szombaton ismét premier lesz. A leg nagyobb magyar vígjátéksiker most László Aladár legújabb darabja, a

Mindig a nők kezdik.

Ezt az újdonságot mutatja be színházunk, párhuzamosan a budapesti bemutatkozó előadással. Huszonhat nagyszerű szerep van az újdonságban, amelyek legelsőrendű kezekben vannak.

—o—

nek cukrot oszt. Színrekerül: Jón a Mikulás.

—o—

NŐI kalap formálása 20 lej, átvásalás. 15 lej. Cal. Marechal Foch 92., emelet. (3998)

TRAFIKOT bérbe vennék. Cim a kiadóban. (4000)

GYÜMÖLCSFAK enyediék biztos sikerrel ültethetők. Körtefákban különleges fajták érkeztek. Griger műkertészetében. Str. Reg. Carol II. 39. (4037)

KERESEK pénzkölcsönt elsőrangú ingatlanbetételekre. Cimeket „12 százalék” jellegre. (4043)

BETÁRSULNÉK műszaki üzembe, vagy üzletbe. Részletes ajánlatokat „Szakember” jellegre. (4061)

MEGJÖNNE a szerencséje, ha Blondel rámt csak Ormostól venne, mert minden százalékos vásárlás mellett egy ingyen ráma lenne, csak ha C. Reg. Ferdinand 3. szám alá az udvarban menne. (4023)

ERNYŐK gyári árban javítások átvásalások olcsón Ernyőüzemben, C. Reg. Ferdinand 3. udvarban. (4029)

ELVESZETT Str. Berdetől Vlahutai egy bélelt fekete női bőrkezttyű. Megtalálójára jutalom részesül Str. Corches 6. (4031)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ pince Piața Unirii mellett. Rakárnak alkalmas, száraz, magas, uccai és udvari bejárattal ellátott 200 négyzetméter területű helyiség. Esetleg részben is Str. Matei 5. Portánál. (3885)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, ugyanott szoba főzőkemencével, butorozva vagy üresen kiadó. Cal. Regele Ferdinand 55. (3995)

KIADÓ szép nagy parkettes szoba, konyha, speisz, Str. Regala 54. Ért.: Szabó Ferenc, Cal. M. Foch 7. (4003)

KIADÓ kétszobás komfortos lakás. Érdeklődni Str. Elisabeta 4, ajtó 2. (4019)

KORCSMA lakással együtt azonnal kiadó. Str. Reg. Carol II. 150. (4022)

KERESKEDŐK! P. Mihai Viteazul forgalmazásán részen bármilyen célra megfelelő üzlethelyiség azonnal kiadó. P. M. Viteazul 18. (4030)

EGY szoba, konyha kiadó. Str. Masiniilor 20. (4035)

KIADÓ 4 szoba, konyha, kamara, fürdő, pince, faszín. Érdeklődni a házmesternél, Str. Cipariu 1-a alatt. (N1056)

KIADÓ tizenöt éves cipészüzlet másnak is. C. Motilor 83. (N1061)

KIADÓ világos nagyobb szoba irodának, üzletnek, garzon lakásnak tolettülkövel. Str. Memorandului 4. (N1065)

MŰHELYNEK, irodának alkalmas helyiség kiadó. Orlov ékszerüzletben, főpostával szemben. (N1071)

EGY kisebb szoba, konyha 300 lejért kiadó. Teitura Turcului 16. Értekezni Str. Electrica 13. (1054)

EGY világos száraz nagy szoba türesen azonnal kiadó 750 lejért. Str. Baritiu 20. (4041)

HA bármilyen lakásra szüksége van sürgősen keressen fel. Kamilli ügynöksége Str. Bratianu 33. (4045)

CIPÉSZMŰHELY lakással olcsón kiadó, Maxim, Cal. Victoriei 118. (4052)

KIADÓ üzlethelyiség több évi szerződéssel posta mellett. Értekezni Bucur, P. M. Viteazul 35. (4053)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba 1-2 urnak teljes ellátással kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 34, ajtó 6. (4054)

KIADÓ azonnal megosztható 3 szoba teljes komfort. P. Cuza Voda 7. (4056)

EGY szoba, fürdőszoba, konyha stb. jutányosan kiadó. P. Farcas 12. Bővebbet Nagy borbélynál M. Foch 132. (N1072)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Str. Duca 3, félemelet 4. (N1073)

LAKÁST KERES

LAKÓTÁRSNŐNEK ajánlkozik tisztviselő. „Családtag II.” jellegre. (4001)

EGY vagy kétszobás üres lakást keresek dec. 15-re. Str. Elisabeta 39, Molnár. (4021)

— Céhbe tömörülnek a kolozsvári bőr- szakmai mesterek. A kolozsvári cipész- iparosok a céh-törvény rendelkezéseinek megfelelően december 4-én, vasárnap dé- előtt 9 órakor a volt Ipartestület Carolina téren levő helyiségében ülést tartanak, a melyen résztvesznek a bőriparhoz tarto- zó 11 szakma mesterei, a cipész, csizma- dia, szűcs, szíjgyártó, kezttyűs, kozsok-ké- szítők és bőrdobos mesterek, valamint a többi rokonszakmák mesterei is. — A ko- lozsvári bőriparosok, cipészek és csizma- diák december 5-én, hétfőn este fél 8 órakor a Bratianu ucca 13. sz. alatt ülést tartanak, amelyen megválasztják a céh vezetőségét is. Az ülésen Luca Biris ci- pész-mester fog elnökölni

Hirek

NAPTÁR. 1938. December 4, Vasárnap.
Róm. kat.: Borbála. Prot.: Barbara.
Ort.: Sf. Mart. Barbara. Izr.: 11 Kislev.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyed évre 150, egy hónapra 50 lej.

— OLVASÓINK FIGYELMÉBE!
Lapunk vasárnapi számának képanyaga rendkívül gazdag aktualitásokban. Képeink sorozatosan bemutatják a hóstáti asszonygyilkos Góvor Pált, a gyilkos merényletnek áldozatul esett és a kötelességteljesítés közben elpusztult Gruia Enache detektívét, a súlyosan megsebesült Stefanescu Goanga egyetemi rektort és még számos időszerti eseményt. Aktuális képanyagunkra előre is felhívjuk olvasóink figyelmét.

JÓESTÉT!

ÖSZINTESÉG

— Nehezére esik ugyebár az én kérdésém, jelölt ur?
— Inkább a felelet, professzor ur...
A KISEBBIK ROSSZ

Lord Derby idősebb korában köszvényben szenvedett, ami — tekintve a lord hírnevét — köztudomású volt Londonban. Egy borkereskedő cég egy napon próbálveget küldött a dús gazdag főurnak és a mellékelt levélben tudomására hozta, hogy ez a bor kitűnő szer a köszvény ellen. Am a cég a remélt nagyobb megrendelés helyett csak néhány soros levelet kapott a lord titkárától.

— Örödsága megkóstolta a bort és köszönettel értesíti a t. céget arról, hogy inkább a köszvényt választja.

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** December 3-án, szombaton reggeltől december 10-én szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjeli szolgálatot: Unicorn, Unirii-tér; Demeter Cornél, Motilor-ut; Somlea Mihai, Regele Ferdinand-ut; dr. Cseresznyés, Gen. Marechal Foch-ut.

— **Időjárás:** A bucurestii időjárás-kutató-intézet jelentése: ködös, nedves időjárás, hőmérsékletsüllyedés.

— **JÓ ÉS OLCÓ BÖRT ÉS TALPAT** Rozák börtületben kaphat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— **Az Iparos Egylet Hölgyválasztmánya** a Karácsonyi Bazar és Háztartási kiállítását folyó év december 4, 5. és 6. napján mindenkor délelőtt 10 órai kezdettel nyitja meg Piața Unirii 23. szám alatt. Ezuton hívja meg a t. tagjait és az érdeklődőket, hogy minél nagyobb számu megjelenésükkel megtisztelni sziveskedjenek és vásárlásokkal az eredményt elősegítsék, a szegény iparosok és gyermekek karácsonyi felszerelésének céljára, amelyet fáradhatatlan gondoskodással rendez Hölgyválasztmányunk.

Borbélynak egy szót szólni

„Barbaxoljon“

— Krofta vásárolta meg Benes prágai villáját. Prágai híradás szerint Benes volt csehszlovák államfő Sezinovo Usziban levő pazar kényelemmel berendezett villáját eladta Krofta volt külügyminiszternek. Ebből arra következtetnek, hogy Benes nem hajlandó vissza térni hazájába. Az ingatlan egyébként a telekkönyvben 250 ezer csehszlovák koronával van megterhelve.

— **15.000 bevándorlót enged be Ausztrália.** Cauberraból jelenti a Reuter: Ausztrália belügyminisztere kijelentette, hogy a kormány a jövő évben 15000 bevándorlót letelenedését engedélyezi.

Siessen, amíg a készlet tart!!!
Hatóságilag engedélyezett

Rigó

ELADÁS d. e. 9—12.
és d. u. 4—6-ig.

VÉGKIÁRUSÍTÁS

posztóáruházában • Cluj, Piața Unirii 5.

Minden elfogadható árrban!!!

— Ujabb légvédelmi kísérletek Németországban. Berlinből jelentik: Németországban most kísérleteznek első ízben a légvédelmi védekezés rendszerénél ugynevezett légiballon akadályokkal. A kísérletek állítólag megfelelő sikerrel is jártak.

— **A megszavaztatott arabok.** Jeruzsálemből jelenti a Reuter: Az Albisry egyiptomi lap munkatársa megszavaztatta az arab községet oly irányban, hogy sikeresnek jósolják-e a londoni konferenciát. A szavazás eredménye az volt, hogy az arabok teljes sikertelenséget jósoltak a konferenciának, mert kijelentették, hogy csak a jeruzsálemi főmuftit tartják illetékesnek a véleménymondásra. Vagy őt, vagy az általa megbízottat.

— **Pyrow tárgyalásai.** Brüsszelből jelenti a Havas: Pyrow délafrikai hadügyi miniszter tegnap Brüsszelben hosszabb tárgyalást folytatott Spaak miniszterrel és külügyminiszterrel. A tárgyalásokról nem adtak ki hivatalos jelentést, de bavatottak úgy vélik, hogy Pyrow ismertette Spaakkal a német és az olasz kormányok álláspontját a gyarmatokkal kapcsolatosan.

Cukorbelegek!

Megkönnyíti diétáját a professor dr. Senftner szerint gyártott kenyér, liszt és tésztafélek rendszeres használata. Az egészségügyi minisztérium által 45134—1937. szám alatt engedélyezve.

„DIABET“

romániai képviselete. Cluj, Str. Jorga No. 11. — Kérjen ismertetőt!

— **A bécsi zsidók nem adhatják el ingatlanukat.** Bécsből jelentik, hogy Brückel ausztriai kerületi vezető rendeletet adott ki, amely szerint zsidók tulajdonát vagy ingatlanát további rendelkezésig áruba bocsátani, vagy megterhelni nem szabad. Az erre vonatkozó szerződések érvényüket veszítik, ha kivételes rendelkezéssel nem gondoskodnak érvényesítésükről. A rendelet előtt létrejött szerződések csak akkor érvényesek, ha a gazdasági és munkaügyi minisztérium elfogadja. A rendelet indokolása kimondja, hogy ugynevezett „tisztességes“ emberek megkísérelték, hogy nevetséges áron jussanak hozzá zsarolással zsidó tulajdonhoz. Az ilyen vásárlás szemtelen zsarolás, az illetők pénzéhes zsványok és aki a zsidók tulajdonát így veszi el, az a közösséget rabolja meg.

— **Ujabb változások az orosz népbiztosi karban.** Moszkvából közli a Havas iroda: Néhány napja Kosarevet, a kommunista ifjúság központi bizottságának vezetőtitkárát és három másik népbiztosi titkártársát helyükről eltávolították. Hasonló intézkedések történtek az ukrainai Komszomol szervezetek vezetőségének körében is. Ugyanakkor jelentik, hogy Leningrad város és környéke Komszomol bizottságának titkárát Liovin népbiztost szintén eltávolították helyéről és állítólag valamennyi volt népbiztos ellen eljárás is indult.

— **Teaestély a Vasmunkás-otthonban.** A vasmunkások szövetsége december 4-én vasárnap este 8 órakor teaestélyt rendez saját otthonának (P. Catedralei 7.) dísztermében.

— **A Poale Cedek akciója az aggménházért.** A kolozsvári Poale Cedek mint minden évben, ezidén is gyűjtőakciót rendez az aggménházában ápolott 28 elaggott ember érdekében. Az évi műsoros estély ezidén elmarad, ehelyett ugynevezett „láthatatlan“ estélyt rendeznek. A bizottság hölgyei ezidén is felkeresik a Poale Cedek tagjait, barátait és jóakaróit, akikhez az iparos egy letnek az a kérése, hogy, mint az előző években, ezidén is fogadják szívesen a Poale Cedek hölgyeit és támogassák a nemek akciót. A hölgyek, akik a büffé kellékeit adták, ezidén váltásuk meg pénzén ezt a természetbeni adományt.

— **Németország Jugoszlávián át csatornát készüli építeni a Duna és a Földközi tenger között.** Párisi híradás szerint Jugoszlávia és Németország között tárgyalások folynak egy hatalmas víziút létesítéséről, amely kapcsolatot létesítene a Duna és a Földközi-tenger között. Az 550 kilométer víziút a Vaskaputól indulna ki és felhasználná Tímud és Vargar folyókat. A megvalósítás a hírek szerint 400 millió márkába kerülne és 170 kilométerrel rövidítené meg a Szalonikibe vezető víziutat.

— **Csehszlovákia nagyszámu mozdonyt és vasúti kocsit szolgáltatott ki Németországnak.** Berlinből jelentik: A szudétanémet vidéknek Németországhoz került vasútvonalaiival kapcsolatosan a csehszlovák vasut 388 gőzmozdonyt, 2160 személy- és szolgálati kocsit és 23.000 teherkocsit szolgáltatott ki Németországnak. Magyarországgal és Lengyelországgal még folynak a tárgyalások a csehszlovákiai vasutak mozdony és kocsiparkjának felosztásáról.

— **Halálos ítéletek Lengyelországban.** Varsóból jelentik: A lucki törvényszék halálra ítélt két kommunistát, akiket terrorcselekmények elkövetésével vádoltak.

Prima tűzifa

kapható

Nierenfeld és Vigdorovits

cégnél

Cal. Reg. Carol II. No. 85.

Telefon: 2777.

Az Egyesült Államok felkészül minden háborús eshetőségre

(WASHINGTON.) Az amerikai katonai hatóságok az összes hadianyaggyártó-üzemekhez szigorú utasításokat küldöttek, amelyek rendelkezéseket tartalmaznak a hadianyaggyárak további működésére vonatkozóan. Elsősorban is az üzemek vezetőinek figyelmébe ajánlják, hogy egy esetleges háboru lehetőségénél a legfőbb katonai parancsnokság feltétlenül kerülni kívánja mindazokat a nehézségeket, amelyek a különböző hadianyagok körüli kísérletezésekkel kapcsolatosan 1917—18-ban a világháboru idején felmerültek. Eppen ezért az összes fegyver és lőszeranyagok gyártásánál a lehetőség szerint minél nagyobb egyszerűségekre kell törekedni. Megfelelő intézkedéseket kell tenni arra nézve, hogy az ugynevezett sorozatos termelés biztosítható legyen. Jonhson hadügyi államtitkár kijelentette, hogy az esetleges háboru esetén a fegyver és lőszergyártás tekintetében a program szerűen megállapított terv szerint működjenek abban a pillanatban, ha a kormány erre nézve utasítást ad.

Jelentősen emelkedett Románia kivitele a folyó évi november hó első tíz napjában

(BUCURESTI.) Az ország külkereskedelmét szabályozó hivatal jelentése szerint Románia kivitele a folyó évi november hónap első 10 hónapjában egymilliárd 187,035.000 lej értékű volt, 539,475.149 lejjel több, mint a folyó évi október hónap első tíz napjában. A romániai kivitel állandóan és örvendően emelkedik és a kiviteli cikkekől kapott erős devizákka állandóan gyarapodik a Nemzeti Bank devizakészlete.

„Körnek csak FRUCTIN“

Ki a felelős a tanonc iskolába nem járásáért?

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Érdekes döntést hozott ma a kolozsvári törvényszék Fatu—Bolcas tanácsa. A tanonciskola igazgatósága ugyanis Gratz festő két inasának az előadásról két ízben történt távolmaradása miatt kihágási jegy zökönyvet vett fel és a munkabíróság a mestert ezért 1000—1000 lej pénzbüntetésre ítélte. Gratz a törvényszékhez felebbezett, ahol a védelmet dr. Dénes László ügyvéd látta el. Az ügyvéd beszédében rámutatott arra, hogy a törvény előírásainak megfelelően be kell bizonyítani, hogy a mester akadályozta meg tanoncát az iskolalátogatásban. Ha ez nem nyer beigazolást, úgy a munkaadót elítélni nem lehet. A törvényszék helyet is adott az ügyvéd érveinek és Gratzot felmentette.

Vádolt lett a tanúból

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Lapunk más helyén megírtuk már, hogy a I. O. V. másszóval a hadirokkantak, árvák és özvegyek hivatalánál a vasúti igazolványok körül történt visszaélések ügyében a törvényszék Cojocar-tanácsa tegnap folytatta a tárgyalást. Ennek során dr. Pop Maxim ügyész Tóth Ilo-na tanunak bűnrészesség, továbbá hamis eskü, illetve vallomástétel címén vád alá helyezését javasolta. A törvényszék a bűnrészesség ügyében ma helyet is adott az ügyész kérésének, míg a hamis tanúzás ügyében az ügyész még folytatja le a vizsgálatot.

25.000 drb. ajándék!

Minden vevő kap már 100 lejen felüli vásárlásnál

Kötötttőru, horisnyo, keztig, sál

redukált árakban karácsonyig. Márkás selyemharisnya **69 lejtől.**

Succ.

NEUMANN

Cluj, Str. Regina Maria 4.

— **Teaestély.** A ruházati, textil és bór-ipari munkások dec. 4-én, vasárnap este 6 órai kezdettel teaestélyt rendez a Str. Miron Costin 7. szám alatti otthonának dísztermében.

— **Angolnyelvű istentisztelet.** A skót egyház Str. Regina 21. szám alatt vasárnap d. e. 11.15 órakor angolnyelvű istentiszteletet tart. Prédikál: Rev. Th. J. Coulter.

Átkísérték

az ügyészségre az őrizet
be vett temesvári belő
rőket és orgazdálkat

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helybeli
endőrség az utóbbi 24 óra alatt rend-
kívüli nagy tevékenységet fejtett ki.

A „Jóestét!” elsőnek számolt be arról
a bravúros nyomozásról, amit a rendőrség
bűnügyi osztálya eszközölt a teg-
napra napra virradólag. Ennek során
lefüllették Schuschmann Oszkár és
Klein Viktor temesvári veszedelmes
betörőket, akik kihallgatásuk során be-
vallották, hogy városunkban 8 betöré-
ses lopást követtek el. Összesen 450.000
lej készpénzt vittek el több helybeli
orvos lakásáról és irodájából. A tovább-
biakban megállapították, hogy nevezet-
esen ugyanannyi értékű ékszereket is
loptak. Vallomásuk alapján tegnap este
a helybeli rendőrség távirati megke-
résére a temesvári nyomozó hatóságok
letartóztatták Zeller Saroltát és Polá-
csák Ede ottani orgazdákát, akik a Ko-
lozsváron lopott ékszerek egy részét a
tolvajoktól megvásárolták. Kihallga-
tásuk befejezése után úgy a két vesze-
delmes betörőt, mint az orgazdákát
átadják az ügyészségnek.

HUOKRA KERÜLT A FALUSI GONOSZTEVŐ

Tegnap reggel a bethleni rendőrség
távbeszélőn fordult a helybeli csendőrség-
hez, kérve, hogy indítsanak azonnali
nyomozást egy Bancea Sándor nevű
falubeli gonosztevő után, aki miután a
kis városkában több lopást követett el,
állítólag városunkba menekült. Alig
néhány óráig tartó széleskörű nyo-
mozás után sikerült a rendőrségnek
megtalálnia a tolvajt, akit letartóztat-
tak. Miután kihallgatása befejezést
nyert és a lopott holmikat is megtalál-
ták, erős fedezet alatt átkísérték a
bethleni csendőrséghez.

LOPÁS A SZAMOSFALVI REPÜLŐSZTAGNÁL

Tegnap déltájban a szamosfalvi re-
pülősztag parancsnoksága arról érte-
sítette a kolozsvári rendőrséget, hogy
az egyik irodából rejtélyes uton na-
gyobb összeg eltűnt. Azonnali több
rendőrtiszt és detektív szállott ki gép-
kocsin a helyszínre és a nyomozás
során megállapították a tolvaj sze-
mélyazonosságát: Német Francisc falu-
beli fiatalember személyében, akit őri-
zetbe vettek. Vallatása során a magáról
megfellebbezett fiatalember töredel-
mes vallomást tett, ugyanakkor a lopott
összegeből 19.000 lej készpénzt a lakásán
meg is találtak. A felvett jevvő
könyvvvel együtt ma délelőtt átkísérték
az ügyészség fogházába.

BOTRÁNYOKOZÓK A RENDŐRSÉGEN

Az éjszaka a Mihai Viteazul-téren
őrszolgálatot teljesítő rendőr előál-
lította a központi rendőrségre Bence Ni-
colae és Ungur Vasile Irisz-telepen
lakó fiatalembereket, akik ittas álla-
potban közbotrányt rögtönöztek az
egyik korcsmában. Miután kijózanod-
tak és az ügyben részletesen kihallgat-
ták, szabadlábra helyezték mindkettőt,
de ugyanakkor kihágás és csendhábo-
ritás címén megindult ellenük az el-
járás.

TILTOTT MŰTÉT

Bonyodalmas magzatelhajtási ügy
foglalkoztatja a rendőrség bűnügyi
osztályát. A helybeli nyomozó hatósá-
goknak tudomására jutott, hogy egy
Rusu Anna nevű Romulus-uccában
lakó gyári munkáslány az egyik külvá-
rosi zugbábaasszony segítségével til-
tott műtétet hajtatott végre magán.
Rusu Annát az egyik bűnügyi kapitány
ma reggelre beidézte a rendőrségre és
megkezdte a részletes kihallgatását,
amelynek befejezése után valószínűleg
átkísérlik az ügyészségre.

— Halálozás. Mély fájdalommal tu-
datjuk, hogy forrón szeretett édesapánk
Fodor János nyug. árvaszéki közgyám,
folyó hó 2-án rövid szenvedés után el-
hunyt. Temetése vasárnap d. u. négy
órákor lesz a temető kápolnából. Bána-
tos gyermekei.

Megerősítette a katonai törvényszék az utóbbi időkben történt bombamerényletek tetteseinek letartóztatását

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A legutóbbi
napok kihatásai alatt a helyi rendőrség
és csendőrség nagyarányu nyomozást
vezetett be a terrorcselekmények tette-
seinek kiderítésére. A nyomozás ered-
ményteljesen járt. Amint tegnapi számunk-
ban a Rádor jelentése alapján közöl-
tük, sikerült a nyomozó közlegények el-
fogni nemcsak a Stefanescu Goanga
rektor elleni merénylet egyik tettesét,
hanem a november első napjaiban a
gázgyár és más közüzmek ellen elkö-
vetett petárda robbanások értelmi szer-
zőit is. Sikerült ugyanis letartóztatni
Petrisor Augustin, Petra Traian diáko-
kat és egy Bica Ananie nevű sofftort,
akikre a kihallgatások folyamán sike-
rült rábizonyítani, hogy részük volt az

elkövetett merényletekben. A rendőrsé-
gen történt kihallgatásuk után a napok-
ban kerültek a katonai törvényszék
vádtaácsa elé. A kihallgatások folya-
mán a diákok tagadták, hogy részt vet-
tek volna a bűncselekményekben, vé-
dők, dr. Moldovan Valer, Ilarie Po-
pescu ügyvéd-kapitány, dr. Gutiu Pa-
velescu pedig azt bizonygatták, hogy
nem a letartóztatott diákok az igazi
tettesek, hanem azok a személyek, akik
még nem kerültek a rendőrség kezére.
A bíróság rövid tárgyalás után elutasí-
totta a vádlottak szabadlábra helyezése
iránti kérést és tekintettel arra, hogy
a további fogvatartásuk az állambiz-
tonság szempontjából szükséges volt,
megerősítette letartóztatásukat.

Hétfőn a Royal slágermozgóban mind enkit érdeklő filmesemény! a világhírű
Metro Goldwyn aranyoszorozatából.

KÉT ASSZONY KÖZÖTT

Az „Orvos” testvérfilmje, mely az orvos önfeláldozó lelkiismeretességéről szól,
arról, hogy a kötelességtudás milyen lelki harcok elé állíthat egy becsületes
orvost. Főszereplők: Franchot Tone, Maureen O'Sullivan és Virginia Bruce.
Ma és holnap, vasárnap utoljára: A hegyek megindulnak c. hatalmas film-
szenzáció.

Rendkívül kiéleződött a hely- zet Páris és Róma között

Angol politikai körök szülyszen elteltek az újabb
olasz területi követeléseket

(PÁRIS.) Az United Press jelentése
szerint a francia diplomáciai munkál-
kodás a pénteki napon rendkívül ele-
ven volt. A londoni francia nagykövét
több ízben tárgyalt Halifax angol kül-
ügyminiszterrel és a megbeszélésekről
haladéktalanul jelentést tett Párisba.
Ezzel egyidőben Bonnet francia kül-
ügyminiszter és Daladier miniszterel-
nök is tárgyaltak a párisi angol nagy-
követtel. A kormány úgy döntött, hogy
Ribbentrop német külügyminiszterrel
megbeszéli a helyzetet és közlik vele,
hogy Franciaország egyetlen talpalatt-
nyi francia földet sem hajlandó Olasz-
ország részére átengedni. A francia
kormány az a célja, hogy a német
birodalmat ebben a kérdésben teljes
semlegességre bírja, anélkül azonban,
hogy a Berlin-Róma tengelyt bármilyen
formában gyöngíteni akarná. A kor-
mány egyébként tegnap mindenféle
nyilatkozattétel elől elzárkózott. Páris-
ban politikai körökben rendkívül fel-
tűntést keltett Virginio Gaydanak, a
Giornale d'Italia főszerkesztőjének
franciaellenes támadó cikke. Ebben
azt írja, hogy Olaszország készen áll a
menetelésre, mert egy pillanatig sem
tesz le arról, hogy jogos igényeit bár-
milyen eszközzel kielégíthesse.

Ezzel szemben a francia sajtó egy-
hangulag azt írja, hogy Franciaország
inkább kenyértörésre viszi a dolgot és
a legsúlyosabb eszközök vállalásától
sem riad vissza, semhogy a szerintük
jogtalan olasz egényeknek eleget te-
gyen.

AZ ANGOL ÁLLÁSPONT

(LONDON.) Angol politikai és diplo-
máciai körökben aggodalommal kísérik
az utóbban megint kiéleződött francia-
olasz helyzetet. Nagyon súlyos hatást
tett Ciano külügyminiszter nyilatkoza-
ta Olaszország újabb külpolitikai ál-
lásfoglalása tekintetében. A Daily He-
rald a többiek között ezeket mondja:
„Angliának rendkívül fontos érdekei
füződnek a Földközi tenger biztonsá-
gához és békéjéhez. Érdekeit minden
eszközzel meg is fogja védeni.” A Ti-

mes jogosnak mondja a legutóbbi fran-
cia tiltakozást Rómában. Szerinte An-
glia teljes szívvel Páris mellett áll és
minden tekintetben teljesíteni fogja
vele szemben vállalt kötelezettségeit.
A Daily Express úgy tudja, hogy Fran-
ciaország abban az esetben, ha Itália
tovább folytatja mostani magatartását
visszarandeli a Rómába kinevezett új
nagykövét. A Cronicle szerint Olasz-
ország magatartása súlyos csapást je-
lent az angol-olasz egyezményre is.
Ilyen körülmények között erősen két-
séggessé válik, hogy Chamberlain terve-
zett római útjára elmegy-e vagy sem?
Az alsóház legközelebbi ülésén egyé-
ként az interpellációk egész tömegét
jegyezték elő ebben az ügyben, ame-
lyekre Chamberlainnak félreérthet-
len világossággal válaszolnia kell.

MINISZTERTANÁCS BUDA- PESTEN

(BUDAPEST.) A magyar kormány
tegnap este vitéz Imrédy Béla minisz-
terelnök részvételével minisztertaná-
csot tartott, amelyen részletesen meg-
tárgyalta a honvédelmi törvényjavas-
latot. A minisztertanács a késő éjszakai
órákban fejeződött be.

MIT KÖVETELNEK A LEN- GYEL KÉPVISELŐK

(VARSÓ.) Pénteken a lengyel képvi-
selőházban igen heves felszólalások
voltak a Kárpát-Ukrajna hovatarto-
zandósága ügyében. A felszólalók egy-
től-egyig azt követelték, hogy a len-
gyel kormány minden eszközzel vigye
keresztül a lengyel-magyar határok
közösségét. Moltke, varsói német nagy-
követ az eset után haladéktalanul Ber-
linbe utazott jelentéstételre.

NEM LESZ ÁLTALÁNOS

ANGOL VÉDKÖTELEZETTSÉG
(LONDON.) Az angol kormány elej-
tette az általános védkötelezettség be-
vezetésére vonatkozó tervét. Ehelyett
a nemzetvédelmi kötelezettséget to-
vábbra is önkéntességi alapon kívánja
rendezni azzal, hogy a legszélesebb
körű propagandát indítja be az angol
nemzet minden rétegében. Kormány-

körök véleménye szerint meg van a re-
mény arra, hogy a nemzetvédelmet
ilyen alapon is teljes mértékben bizto-
sítani lehet.

KÜLFÖLDI UJSÁGÍRÓK UNGVÁRON

(UNGVÁR.) Tegnap 70 külföldi és
budapesti ujságíró érkezett Ungvárra a
ruszin föld kérdésének tanulmányozá-
sára. Az ujságírókat ünnepélyesen fo-
gadták, tiszteletükre az est folyamán a
város uccáin fáklyásmenetet rendeztek.

A MUNKÁCSI TEMETŐ SORSA

(MUNKÁCS.) A cseh hatóságok a
munkácsi temetőt végérvényesen lezár-
ták. A bécsi egyezmény alapján ugyan-
is a munkácsi temető Csehszlovákiának
jutott s a város lakói el voltak zárva
attól, hogy halottaikat a temetőben fel-
kereshessék. Kivételes esetekben a cseh
hatóságok megengedték, hogy magyar
területről a temetőbe temethessék el
halottaikat. A hatóságok elrendelték a
temető lezárását s Munkács város lakói
nem temetkezhetnek többé a régi te-
metőbe.

— Francia szobaleány. Jaques Deval
avattkezü színpadi író. Műveit színporká-
zó szellemesség, lebilincselő cselekmény
jellemezik, anélkül, hogy hatásvadász len-
ne. Legújabb műve, a „Francia szobaleány”
amelyet pénteken este mutatott be a ma-
gyar színtársulat, a francia szerző legsí-
kerebb alkotása. A bemutatkozó közönsé-
gét állandó derűtségben tartották a da-
rab mulatságos figurái és fordulatokban
bővelkedő cselekményei. Fényes Alice a
címszerepben egyik legsikerültebb alakí-
tását nyújtotta, szint, elevenséget vitt a
színpadra. Partnere, Nagy István hálás
feladatát kitűnően látta el. A többi sze-
replők: Benes Ilona, Tóth Elek, különö-
sen Mészáros Béla, Feladi Éva és a töb-
biék nagy kedvvel vitték sikerre a dara-
bot, amely előreláthatólag sokáig lesz
műsordarabja a színháznak. (galó.)

— Eltemették Layda Jenőt. Tegnap dél-
után általános és mély részvét mellett te-
mették el Layda Jenő kolozsvári cukrász-
mestert, az erdélyi iparos társadalom ér-
tekes vezető tagját. A Iuliu Maniu uccá-
ban levő gyászházban hatalmas számú gyá-
szoló közönség gyűlt össze. A gyászmenet
élén a cukrászok szövetségének hatalmas
diszes kocsiját vitték. A temetési szer-
tartást Járóssy Andor evangélikus lelkész,
theológiai magántanár végezte. Csutak
Vilmos dr. a Gazdák Bankja nevében bu-
csuzott Layda Jenőtől, aki igazgatósági
tagja volt a pénzügyi társaságnak. Butyka Fe-
renc, a Hubertus vadásztársaság nevében
vett búcsút a felejthetetlen kántártól, a
sírnál pedig a Cukrász Szövetség képvisé-
lője mondott búcsúbeszédet. A gyászház-
nál és a sírnál is az Iparos Egyület dalár-
dája énekelt gyászdalokat Sziszmán Re-
zső karnagy vezetésével.

— LAKÁSÁRA SZÁLLÍTOTTÁK A
BALESETET SZENVEDETT WAL-
TER GYULÁT. Lapunk más helyén
beszámoltunk Walter Gyula lapszer-
kesztő súlyos balesetéről. Az ortopéd
kórházban történt orvosi beavatkozás
és segélynyújtás után Walter Gyulát
a Iuliu Maniu ucca 28. szám alatt levő
lakására szállították és ott kezelik. A
beteg állapota örömdetesen kielégítő
és látogatókat is fogadhat.

— Az ilfovi törvényszék főügyésze
Sergiu Dumitru volt államtitkár vagy-
nának felülvizsgálását kérte. Bucures-
tiből jelentik: Banu, az ilfovi törvény-
szék főügyésze előterjesztést tett a va-
gyonellenőrző bizottságnak, hogy Ser-
giu Dumitru volt belügyi államtitkár
vagyonát vizsgálják felül. A volt bel-
ügyi államtitkár ellen a Glavce-féle
visszaélésekkel kapcsolatosan merültek
fel súlyos gyanúk.

Nyíltt ér*)

A „Minerva” Biztosító Részvénytársá-
ság t. ügyfelei szíves tudomására hozza,
hogy Bazánt Ferenc dési, bánffyuhunyadi
vezértitkárát állásából november 30-án el-
bocsátotta. Ennélfogva Bazánt Ferenc
ezen időponttól fogva az intézet nevében
semmilyen pénzügyi tevékenységet sem véhet fel
és az intézet részére semmilyen tevékeny-
séget sem fejtethet ki.

*) E rovatban közöltek nem vállal
felelősséget sem a szerkesztőség, sem a
kiadóhivatal.

Nem! **Végeladás** Nem!
hanem nagyon olcsó árusítás
sportcipők, hócipők „EL-KA” nál
és hócsizmák REG. FERD. No. 16.
Nagyon olcsó elárusítása megkezdődött.

Varsó és Moszkva találkozása

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

1. A sajtó szerepéről kinek-kinek meg lehet a maga véleménye. Egy azonban bizonyos, hogy kifelé és befelé egyaránt bizonyos fokig a barométer szerepét tölti be. Sokszor csatlakoztatnak jelzi, hogy a bel- és külpolitikában mikor derül és mikor borul... Nincs még három hónapja, hogy a lengyel és orosz sajtó nap, mint nap, tájékoztat egymás felé. Aztán hirtelen — szinte minden átmenet nélkül — szelidülni kezdett a rikoltozásuk, míg végül egészen el is hallgatott. Az ilyen látszólag jelen tértelen tünetekből a hozzáértő emberek sok mindent tudnak következtetni. És valóban: minden jel amellett szól, hogy Moszkva és Varsó nullfok-ára lehűlt kapcsolatai felengednek és a két ország diplomáciája — egyelőre még a kulisszák mögött — előkészítette az utat a teljes kibékülés felé. Lengyelország moszkvai nagykövete, Grzybowsky hetek óta megbeszéléseket folytatott Litvinov szovjetorosz külügyi nép biztossal. Végül is a következőkben állapodtak meg: 1. Valamennyi még fenn álló lengyel-szovjetorosz egyezmény — beleértve az 1932. július 25-iki meg nem támadási szerződést is — továbbra is alapja marad a két ország közötti jó viszonyoknak. Az öt esztendőre kötött meg nem támadási egyezmény, amelyet 1934-ben 1945 december 31-ig meghosszabbítottak, elég széles alapot nyújt a két állam közötti békés kapcsolatok érinthetlenségének biztosítására. 2. A két kormány szívesen látja kölcsönös kereskedelmi forgalmuk növekedését. 3. Egyértelműen szükségesnek tartják azoknak az időszaki kérdéseknek határozott megoldását, amelyek a szerződéses viszonyból folynak és különösen azokét a kérdéseket, amelyek bizonyos határincidensekkel kapcsolatban még elintézetlenek.

2. Hogy rövidre fogjuk a szót: Varsó és Moszkva mind e kérdésekre vonatkozóan megegyeztek. Aligha tévednek, akik szerint valószínűnek látszik, hogy az egyezmény az előbb említett pontokon túlmenően egyéb kérdésekre is kiterjed. Vagy legalább is hamarosan ki fog terjedni. Bizonyos, hogy Beck lengyel külügyminiszter — aki az utolsó behány esztendő során a legkülönbözőbbomaták egyikének bizonyult — nem ok nélkül teszi meg Moszkvába az utat. Lengyel, francia, angol és orosz források ugyanis egyértelműen jelentik, hogy Beck december vége felé látogatást tesz Szovjetországra fővárosában. Érdekes színezetet ad egyébként ennek a látogatásnak az is, hogy Ciano gróf. Itália fiatal külügyminisztere e hó közepén viszont Varsóba utazik. Hogy van-e kapcsolat a két diplomata útja között, azt természetesen egyelőre aligha lehet tudni. Annyi tény, hogy Beck vagy két hónappal ezelőtt Itáliában járt és hosszasan tanácskozott Mussolinivel is. Az azóta lezajlott közép-európai eseményekből körülbelül következtetni lehet, hogy miről folytatott közöttük a szó. Aki meglepetéssel fogadták a lengyel-orosz kibékülést, azoknak nincs kevésbé okuk Prága és Berlin legújabb keletű meleg barátságán is csodálkozni. Az történt ugyanis, hogy a külpolitikai táncban — akár egy francia négyes során — változtak a figurák és fölcserélődtek a párok. Csehszlovákia, amely véd- és dacsövetségben volt Szovjetországgal, nem éppen könnyed libegéssel átbokázott Németország oldalára mellé, elfoglalva Lengyelország helyét, amely ime most, — ki tudja meddig — a Szovjet karján perdül tovább.

3. Lengyelországnak mindenestre igen komoly okai voltak a párcserére. Mert igaz ugyan, hogy a müncheni egyezmény, amely végeredményben Csehszlovákia meggyöngyítésére vezetett, jelentős helyzeti előnyöket hozott Polónia számára. Viszont más oldalon — amint a legutóbbi danzigi események mutatják — az a veszély fenyegeti,

hogy a danzigi korridor irányában súlyos meglepetés érheti. Mindennél nagyobb veszedelmet jelenthet azonban a számára az a lehetőség, hogy a német birodalom, amely most már teljesen szabadkezett nyert Csehszlovákiában, egy adott pillanatban Ruszinszkon keresztül kinyújtja a kezét Ukrajna felé. Ez nem csak azt jelentheti, hogy Szovjetországot elveszítene egyik legértékesebb területét, hanem egyben azt is, hogy a Lengyelországhoz tartozó hatmilliónyi ukránok is függetleníteni kívánják magat jelenlegi államkeretei közül. Varsónak éppen elég baja van a nemzetiségeivel és különösen a nagytömegű ukránjaival, semhogy elővigyázatlanul és óvintézkedések megtevése nélkül bevárja a levegőben lógó eshetőségeket. Ime a többiek között körülbelül ez a magyarázata annak, hogy Lengyelország kormánya elfeledni igyekezik az oroszokkal szembeni évszázados antagonizmusát és kezét fog Moszkvával. Mindkét állam csak nyerhet ezzel az egyezséggel, míg ellenkező esetben egyformán igen súlyos a veszíteni valójuk. A Harmadik Birodalom vezérei soha se titkolták, hogy számot tartanak Ukrajnára. Roppant előnyt jelentene a németek számára a kisoroszok földjének meghódítása.

4. A forrásmunkák adatai ezt mondják: Ukrajna vagy Kisoroszország az orosz birodalom egyik történelmi vidéke. Az 1667 évi andruszovi béke csatlolta a moszkvai cársághoz. Jelenlegi területe 447.300 négyzetkilométer, lakosainak száma 28.887.000. Az ukránok összlet-száma közel 36 millió. Ezek közül azonban — amint mondtuk — több mint hatmillió lengyel határok között él. Egy kisebb rész azonban Nagyoroszország területén lakik. Nyelvük sok tekintetben különbözik a nagyorosztól. De csak a XIV század óta kezdődtek a különbségek. Ennek politikai és gazdasági okai voltak. Annyi tény, hogy az ukrán nyelvnek önálló írásmódja van. Jelen-tős költők és írók alkottak e nyelven. Viszont az is igaz, hogy az utóbbi időben, különösen a városokban, rohamosan elhalványulnak a kis- és nagyorosz nyelv közötti különbségek. Ukrajna földje Oroszország legpompásabb buza-termő talaja. Buzán kívül cukorrépát, olajos növényeket, kukoricát, dohányt és dinnyét is termelnek. Éghajlata sok tekintetben különbözik Nagyoroszországtól. A tél kevésbé hideg, a tavasz, nyár és ősz pedig jóval kellemesebb. Állatállománya is rendkívül gazdag. A Donyec vidékén hatalmas vasérc- és kőszéntelepek vannak. Vas-uthálózata jól fejlett. Földrajzi helyzete általában igen kedvező. Minden jel amellett szól, hogy Ukrajnát huzamosabb ideig semmilyen hatalom nem tudná az orosz anyaállam törzsétől elszakítani. Kisorosz és nagyorosz emberek között a különbség jelentős, de ezek a különbségek olyan szerencsésen egészítik ki egymást, hogy az elválasztás mindkettő hátrányára válnék.

5. Lengyelország és az orosz birodalom évszázadokon keresztül ellenségek voltak. Hol a lengyel hadak törtek be orosz területre — egy időben egész Ukrajnát meg is hódították — majd meg az orosz seregek pusztították a lengyel

vidékeket. Ugy látszik, nemcsak egyes emberekre, de népekre is áll a mondás, hogy a testvérek gyűlölete mindig iz-zóbb, mint az idegenek között támadt haragos ellentét. A két szláv nép engesztelhetetlenül áll egymással szemben. Orosz kéz mesterkedett leginkább azon, hogy Lengyelországot felosszák. Ez első ízben 1772-ben be is következett. Amikor II. Katalin cárnő Ponjatoszki Szaniszlót ültette a lengyel trónra, az ország gyors ütemben haladt a felosztás felé. De, hogy az egész területet Oroszország egymaga el ne nyelhesse, Ausztria és Poroszország is igényt tartottak bizonyos részekre. Így azután a három hatalom közt osztották fel Polóniát. A lengyel nép zöme azonban — különösen a tanultabb elemek — soha sem mondtak le függetlenségük visszaszerzésének lehetőségéről. Véres fölkélek jelzik a kísérleteket, amelyeket azonban az orosz cárok mindannyiszor borzalmas terrorral le-törttek. A világháború számos csatája zajlott le lengyel földön. A háború ősz szeomlása után Lengyelország különböz külpolitikai adottságok következményeként visszanyerte függetlenségét. Szabadságának kivívása körül oroszán része volt Pilsudszky József marsallnak és hűséges fegyvertársainak. Ennek ellenére, hogy a porosz hatalom, a háború során Pilsudszki légioit fel-oszlatta, őt magát Mahrburgban börtön-be vetette, a marsall később mégis inkább a németekkel kötött egyezményt.

6. Pilsudszki hallani sem akart arról, hogy az oroszokkal megegyezzen. A cári Oroszország éppen elég bajt és szenvedést okozott neki. Üldözte, börtönbe vetette, Szibériába száműzte. Értethető tehát, hogy került mindent, ami orosz. A szovjetről meg éppen nem akart hallani. Franciaország kezdettől fogva barátilag viselkedett az ujonnan feltámadt Polóniával szemben. Szövetségre lépett vele és mindenképpen támogatta. 1919-ben és 1920-ban, amikor kezdetben az ukránok, majd a nagyorosz bolsevik csapatok pusztulással fenyegettek az ország függetlenségét, Páris nem csak hadianyaggal segítette, de Weigand tábornok személyében elsőrendű hadvezért küldött a lengyel vezérkar segítségére. Sikertől is megállítani, majd végleg visszaszorítani az orosz hadsereg előretörését. Attól kezdve mindvégig igen hűvös volt a viszony Moszkva és Varsó között. 1932-ben ugyan meg nem támadási egyezményt kötöttek, de amikor Hitler pártja uralomra került a német birodalomban, Pilsudszki sietett megragadni az alkalmat, hogy a Harmadik Birodalommal közelebbi kapcsolatokba lépessen. Ezek a kapcsolatok az évek folyamán mindinkább kimélyültek. Hitlerék okos előrelátással nem hanyagolták fel Lengyelországnak a danzigi korridort és Danzig szabadvárost, sőt 10 évre fegyverbarátságot kötöttek vele. Varsó, amely olyan sokat köszönhetett függetlenségé szempontjából Párisnak, mindinkább elfordult a francia külpolitikai orientációtól és szinte teljes mértékben a németek mellé állt. Ugy látszott, hogy a lengyel-német barátság marandó lesz. Csakhogy Németország keleteurópai célkitűzései igen erősen zavarni kezdték a lengyel nép köreit.

Szálanként maga el a haja...



Varsó egy idő óta megint Franciaország felé próbált közeledni, ezenkívül Londonnal, sőt Rómával is igyekezett a baráti kapcsolatokat feleleveníteni, illetve megerősíteni.

Varsó és Moszkva legújabb baráti egyezménye mindeképpen az európai politika egyik legjelentősebb jelensége. Senkit sem lephetett meg tehát, hogy amint ez a diplomáciai tény nyilvánosságra került, a Berlin-Róma-Tokió tengely is sietett az addigi bolsevikielles egyezményen jóval tulmenően katonai szövetséggé átalakulni. A megállapodások szerint, ha bármely irányból érné támadás a tengely államait, egyetemlegesen kötelesek egymás segítségére sietni. Nem nehéz kitalálni, hogy akár Japán, akár Németország milyen oldalról várhatnak esetleg támadást? Egy azonban bizonyos: Szovjetországnak, amely a müncheni egyezmény után politikailag és katonailag teljesen elszigeteltnek látszott, a Varsóval kötött újabb megállapodások révén jelentékeny mértékben megint levegőhöz jutott. Az is bizonyosra vehető, hogy Lengyelország súlyos engedményeket köthetett ki a maga részére baráti hajlandóságának fejében. Akármilyen belső politikai zavarok nehezítik is a szovjet helyzetét, a 21.837.900 négyzetkilométer kiterjedésű és több mint 170 millió lakosú szovjetorosz birodalom sem mint barát, sem mint ellenfél nem lebecsülendő. Azután — amint fentebb már említettük — a megállapodások 2-ik pontja szerint a két kormány szl-

Övja egészségét

HORIA
bedörzsöléssel.

vesen látja kölcsönös kereskedelmi forgalmuk növekedését. Ez valószínűleg azt jelenti, hogy a természeti kincsekben felülmulhatatlanul dus orosz birodalom e tekintetben is igen jelentős kedvezményeket hajlandó Lengyelországnak nyújtani. Ha tudjuk, hogy az egykori weimari német köztársaság évenként több mint egymilliárd arany-márkát profitált a szovjettel való barátságára révén és hogy a Harmadik Birodalom is még mindig 4-500 millió márkát keres a szovjetektől, megértjük, hogy a lengyel diplomácia miért ragaszkodott különösképpen az említett gazdasági pontnak a szerződésbe való bevételehez. A legközelebbi hetek eseményei hamarosan megmutatják majd, hogy Közép-európa szempontjából is mi a jelentősége a lengyel-orosz egyezménynek?

LORENZ-rádió-

a technika csúcsteljesítménye!

4 + 1-ES KÉSZÜLÉK LEI 14.500.-

6 + 1-ES KÉSZÜLÉK LEI 19.500.-

12 havi részletre is. Állandóan raktáron: Standard, Orfeon, Mediator, stb. rádiókészülékek. Saját érdekében még ma hallgassa meg a képviselőt!

TOTELECTRIC ♦ **CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 28/A SZ.**

Apróhirdetések

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (V T 1580)

ADÁS-VÉTEL

ARANYGYÜRÜKET, fogakat és mindennemű ékszert (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologelor, Cluj, Piata Mihai Viteazul 11. (T1642)

TALPAT, BÖRT jó szakember csak **HOLLANDUSNÁL** vesz. Cal. Reg. Ferdinand 65. (VT1349)

OLCSÓ ELÁRUSÍTÁS. Női szövet, se-lyem, diffin, flanel, vászon, zefir, pongyola és ruhamaradékot félárban. Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (VT1628)

ÓRIÁSI SZENZÁCIÓ A SPINX ARUHAZBAN. Már 195 lejért vásárolhat divatos, garantált kézimunka női cipőket. Nagy választék női, férfi és gyermekcipőkben. Harisnyák, zoknik, keztyűk, szvet terek, ingek, nyakkendők, kalapok, sapkák, sálak, pizsamák, ernyők a létező legolcsóbb árakban. Tegyen egy próbavásárlást. Tekintse meg kirakatainkat. Spinx aruház, Cal. Reg. Ferdinand 14. (3630)

HETI 50 LEI

részletfizetésre vásárolhat férfi és női a cipőket, sasonokat és gyermekcipőket

„ARCO”

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memorandului 25. Telefon: 18-25.

AZONNALI átvételre jömenetelt trafikot keresek, lehetőleg a központban. Címeket „Késpénz III.” jellegére. (3848)

HASZNÁLT rádiók, ruhák, ékszerek, órák, fényképezőgépek, hangszerek, stb. olcsón eladók részletfizetésre. Comision. Str. Matia. (N866)

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók, gazdasági épületek vagy 34 holdas birtok egészen, Cluj határában. Értekezni dr. Odestianu Alexandru ügyvédnél Cluj, Str. Regina Maria 48. (3908)

LUMOFON rádió 2 plusz 1 eladó 2500 lejért. Cal. Marechal Foch 29., portánál. (3914)

NAGYON olcsón eladók négyes Wertheim kassza, kltűnő pianinó, nagyszerű írógép, pedálos cimbalom, ezüst evőszékek, jó sziliszkin bunda, alig használt gyermekkosci, szőnyegek, függönyök csillárok és díszfárgyak. Kain régiségüzlet Piata Unirii 9. (T1647)

ELADÓ perzsaszőnyegek sürgősen minden elfogadható árért. Str. Petru Maior 4. (N1029)

EGY komplett jazz-dob felszerelés eladó. Cim a kiadóban. (3500)

EGY férfi és egy női Singer varrógép eladó. Str. Francisc David 18. (3946)

ELADÓ petróleummal fűtött kályha ki-helyet foglal, alkalmas előszoba, rendelő, fűrdőszoba, még butorozott szoba fűtése is. Str. Decebal 22. Mátyerné. (3943)

ELADÓ vas Dániel kályha, kevés fával 60 köbméteres nagy szobát fűt ki. Strada Decebal 22. Mátyerné. (3942)

ELADÓ kelim abrosz, művészi kidolgozásu gobelin és olajfestmények Str. Regina Maria 48. I. 5., délután 2-6. (3939)

Tolpárnát,

matracot, paplant, libatoliat, lőszört, gyapjút prima minőségben legolcsóbban kaphat. Roletta szerelést olcsón vállallunk

PLAPOME MODERNE

Cluj, Str. Vlahuta 2. Tulajdonos: Hirsch Ernő.

EGY masszív háló eladó és egy Singer varrógép. Str. Calvaria 5. (3932)

DANIEL kályha erős, jó állapotban eladó. C. Motilor 94. (3950)

ELADÓ sarok ház üzlethelyiséggel. Cim a kiadóban. (3951)

NŐI télikabát olcsón eladó. Str. Iuliu Maniu 32. földszint 4. (N1049)

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci jutányosan sürgősen eladó. Piata Gh. Sion 4. II. em. Módy. (N1045)

DANIEL és oszlopkályhák eladók 600 lejtől. Str. Balti 9. (3968)

CUKRÁSZDAI kiszolgálásban jártas ki-szolgálókiszásonyot állandó alkalmazásra felvesz a Berger cukrászda. Baia Mare (v T 1651)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat igen nagy választékban a legolcsóbban vásárolhat Grünfeld, Str. Regina Maria 14. (3970)

ÓCSKA ruhákat, férfi és női télikabátokat igen olcsón vehet Balcan bazárban, Str. Iuliu Maniu 6. sz. (M 930)

BILLIARDASZTAL azonnal eladó, ugyanott cimbalom eladó. Simon, Str. Chintaului 11. (3834)

ELADÓ modern jókivitelű diófa hálószoba és kombinált szekrény. Diana fűrdő udvarán, asztalosnál. (3854)

ELADÓ komplett fűszerüzletberendezés mérlegekkel. Cim Novában. Str. Memorandului 16. (N986)

PRIMA tűzifa olcsón megrendelhető Primaria trafikban. Telefon 11-78. (3922)

BÉNA kéz és lábkezeléshez villany maszizológépet keresek. Cim a kiadóban. (3925)

TELJESEN jókarban levő jóminőségű varrógépet keresek megvételre „Késpénz ellenében” jellegére a kiadóba. (3856)

EBÉDLŐK, hálók, mindenféle butorok olcsón eladók. Beraktározást vállallok, használt butort veszek. Cal. Victoriei 25. (3558)

ELADÓ Piata Stefan cel Mare 14. szám alatti ház, jövedelme 10 százalék. Értekezni: dr. Andrasiu Cluj, Str. Paris 7-a. (3821)

ELADÓ rolló hétszárnyu üveges ajtóval, komplett 230x120 belvilág mérettel. Ugyanott egy fél öl kő eladó. Str. Matei 5. Portánál. (3884)

GYERMEKKOSCI, mély, modern, alig használt eladó. Dr. Farkas, Clemenceau 5-c. (N1023)

SÜRGŐSEN eladó Str. Andrei Muresan 94. számú sarok házhely, megfelel osztásnak, 185.000 lejért. Érdeklődni: Str. Andrei Muresan 98. (3811)

BELVÁROSI fűszerüzlet áru nélkül adó. 20-30 ezer lej garanciával ügynöki, raktárnoki, pénzeszedői állást keresek. Cim a kiadóban. (3824)

PERZSASZŐNYEGEK, képek, kénkeretek művészi kivitelben legolcsóbban, részletfizetésre is beszerezhetők: „Unicum” Telefon 29-65. C. M. Foch 5-a. (T 1581)

Eladó parcellák

szép fekvésű, lapályos helyen a Sfântul Gheorghe és Tache Ionescu ucca negyedben. Viz, villany, járdák. Előnyös fizetési feltételek. Ügyvédi iroda. Cal. Victoriei 45.

SZÉP gyerekágy eladó. Str. Cosbuc 6. (N1048)

DIÓGYÖKER ebédlő komplett, keveset használt eladó. Str. Berthelot 10. földszint. (N1051)

JÓHANGU pianinót vennék. P. M. Viteazul 23. Kardos. (3973)

NŐI fekete télikabát és rövid bunda eladók. Str. Saguna 2. (3945)

TEHERAUTÓ, Ford, 4 hengeres, generaljavított új gumikkal eladó. Str. Anton Pan 6. (3930)

PIANINÓ, bécsi gyártmányu nagyon olcsón 9500 lejért eladó. Megtekinthető a Hotel Excelsior étteremben. Állomással szemben. (3941)

NŐI fodrászszalon központban családi okok miatt minden elfogadható áron eladó. Cim a kiadóban. (N1040)

MAJDNEM új modern mély gyermekkosci eladó. Piata Sion 4. (N1037)

JÁTEKOK és bélyegalbum eladó. Kovácsné, Piata Unirii 14. (3987)

ELADÓK: szép tiszta vaságy, 3 szép matrác, konyhai mérleg, 1 antik ingaóra Mokosan. Strada Petru Maior 11., a Megyeházával szemben. (3986)

ELŐSERÉLNEM belvárosi házhelyemet kisebb családi házzal. Árkülönbösgét késpénzben fizetném. Érdeklődni lehet Melis fodrásznál, Str. Saguna 2. (3984)

ÁTVENNEK jölménő cukorkaüzletet vagy betársulnék tőkével jölménő üzletbe. „Női munkatárs” jellegére. (3980)

CHRYSLER csukott 75-ös kifogástalan állapotban eladó. Szabó garázs, Cluj. (3874)

ÁLLÁST KERES

UTAZÓ mellékléklet keres. Költséget nem igényel. Megkereséseket telefon 1313 kőr. (3944)

BÁRMILYEN irodai munka elvégzését vállalom, saját otthonomban. Cim: Dozner Ernest, C. Reg. Ferd. 122. (3958)

SAJÁT lóval és teherszekérrel rendelkező ember állandó alkalmazást keres borpincénél, vagy bármilyen vállalatnál. Koszorus István, Cristorei, jud. Cluj. (v3937)

ÖNÁLLÓ varrónő állást keres vagy betársulna, brevettel rendelkezni Cim a kiadóban. (3861)

PAPLANT varrok háznál és otthon, szépen. Marosánné, Str. Muncitorilor 43.

ÁLLÁST KAPHAT

FIATAL cukrászsegéd azonnal felvételt. Gregus cofetarie, Deva. (v T1640)

MINDENES szakácsnőt keresek vidékre kéttágu családhoz. Kardos, P. M. Viteazul 23. (3974)

KERESÜNK idősebb, megbízható minde-nes asszonyt cselédnek, vagy bejárónőnek, ki a mosás, vasalás, vízfordáshoz ért. Cim a kiadóban. (3933)

FÉRFI fehérmű varróleányt csakis el-sőrendűt, azonnalra felveszek „Albitex” fehérmű-szalonn Cluj, Cal. Regele Ferdinand 5., I. em. (3936)

PERZSASZŐVŐ leányokat jó fizetéssel keresek. Str. Pop Julian 11. (3976)

FÉRFIFEHÉRMŰ varroda segédle-nyokat felvesz. Str. O. Iosif 1. (3962)

KISZOLGÁLÓ fiut vendéglőbe azonnal felveszünk. Piata Mihai Viteazul 9. (3971)

VÁLLALAT keres könyvelésben jártas perfekt magyar, német, román könyvelőt. „Onálló” jellegére. (3931)

IPARMŰVÉSZETBEN (tervezés, szövés) jártas munkásnőt azonnalra keresek. Cim a kiadóban. (3985)

HÁZVEZETŐNŐK, jó családból va-ló izraelita középkorú nő kerestetik. Cim a kiadóban. (3985)

HÁZMESTERNEK, gyermektelen, viz-és villanyszereléshez értő jelentkezze-k. Dr. Farkas Jenő ügyvéd Str. Wilson 3. (3982)

KÜLÖNFÉLEK

120 lej villanyondolás 150 lej, hajfes-tés, teljes garanciával Reszling Lajos. Str. Baritiu 16. (3849)

BETÁRSULNÉK 100-150 ezer lej tőké-vel egészséges, rentabilis kisebb vállalat-hoz, vagy üzlethez, amelynek vezetésében aktív részt vennék. Címeket „Közös ér-dek” jellegére a Novába. Str. Memorandu-lui 16. (v N1004)

HEGEDÜMŰVÉSZNŐ külföldi diplo-más, hegedű órákat ad. Konzervatóriák-kal korrepetál. Megbeszélés szerint házhöz is megy. Str. Bărsan 7. Colonia Fluturilor. (3907)

KIFENYESEDETT öltönyöket speciális módszerrel fénytelenít tartósságért fele-lősséget vállal. Cal. Reg. Ferdinand 5. I. emelet, ajtó 1. (3917)

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Golyával szemben. (T1586)

VILLANY, VIZ- ÉS LAKATOSMUN-KAT leggyorsabban és legpontosabban Páll Bertalan szerelőnél kaphat. Str. Xe-nopol 25. Tel.: 20-14. (3843)

MENYASSZONXI és névnap ajándéko-kat legolcsóbban mégis csak Kerekes por-celláncsarnokában vásárolhat. (T 1582)

A Regina Maria 29. étteremben havi ebéd, vacsora abonoma étlap szerint 640 lejtől és a menü 15 lejtől feljebb. (T 1578)

ESTELYI virágkülönlegességek legmo-dernebb menyasszonyi koszoruk Dahlia-ban. Reményiné, C. Reg. Ferd. 5. (3959)

BÁRMELY rentabilis vállalatba betár-sulnék. Ajánlatok kiadóban „300.000” je-ligére kéretnek. (3948)

HASZNÁLT ruháját becserelem, már-kás szövetre. Hívásra házhöz megyek. Ir-jon, Cluj, Post. Rest. A. Kornfeld. (3947)

ERDELY egyik nagyvárosában jól be-vezetett ort. kóser restaurant és büfé üzem társat cserélné. (Keresztény is lehet) Ajánlatokat „50-100 ezer” jellegére e lap kiadójába. (3988)

FIGYELEM. Méret után és készen férfi fehérműt legolcsóbban, részletfizetésre is csak Cal. Decebal 10. kapható. (3978)

KIADÓ LAKÁS

KÉT szoba konyha kertet kiadó azon-nalra. Str. Septimiu Albinei 66. (N1027)

SZOBA, konyha kiadó. Str. Axente Se-ver 27. (3726)

ÚJ házban kiadó főpostához egy per-c szoba, konyha és üzlethelyiség. Értekezni „Biroul Central” de ziare. Piata Unirii. (T 1648)

KIADÓ azonnalra szép üzlethelyiség, esetleg fűszerberendezéssel vagy anélkül műhelynek. Str. Stroescu 6. Értekezni Bernáth-nál. (3956)

KIADÓ napos szép szoba butorral vagy anélkül, fűrdőszobával és kozttal is. Str. Ioan Ghica 2-a. (3965)

FÜSZERÜZLET és koresma berende-zéssel kiadó italméresi engedéllyel ren-delkező egyénnek. Cim Novában, Str. Me-morandului 16. (3987)

2 szoba butorozva fűrdőszobával villá-ban kiadó. Str. Regala 24. (N1033)

KIADÓ elegánsan butorozott aparte-ment. — Kiadók betonozott raktárak. Cal. Regele Ferdinand 72. (3969)

KIADÓ mészárszék husfűsőlővel. Str. Pietroasa 30. (3850)

ÚJ üzlethelyiség olcsó bérrel átadó. P. M. Viteazul 17. Ért., házmesternél. (3878)

SZOLID lakotársnőt keresek. Str. Ko-galniceanu 27. (N1046)

Pékség

három sütőhellyel és üzlethelyiséggel azonnal

kiadó!

Ertekezni: Cal. Decebal 11. szám.

KÖZPONTBAN két szoba klubnak vagy egyesületnek kiadó. Cim a kiadóban. (3975)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Str. Episcop Ivan 4. (3938)

ÜZLETHELYISÉG kiadó. Str. Regina Maria 13. Ért.: az emeleten. (3999)

KOMFORTOS, csinosan butorozott szo-ba fűrdőszoba használatl azonnalra kiadó. Cal. Regele Ferdinand 43-45. ajtó 6, I. em. (3990)

LAKÁST KERES

BÉRBE vennék 4 szoba konyha kom-fortos villát, garage-al és gyümölcsös-kerttel. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalá-ba „1939” jellegére. (3783)

KERESEK 3 helyiséget, hivatalnak al-kalmasat, telefonnal és közvetlen mel-lette 1 szoba konyha komfortos lakást. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „1939” je-ligére. (3784)

BÉRBE vennék 2-szer 4 szoba konyhás komfortos lakást egy házban, garageval és gyümölcsöskerttel. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába „1939” jellegére kérek. (3966)

KERESEK két szoba konyhás vagy egy nagy szoba, konyhás lakást lehetőleg központban. „Azonnal” jellegére. (3981)

Két ukrán ikerleányka Ira és Galya a tudomány gőrcsőve alatt

(VARSO.) 1937. november végén Ukrajnában egy csecsemő látta meg a napvilágot, akinek két feje, két pár ke-ze volt, de csak egy törzse és egy pár lába. Tüzetesebb vizsgálat során kide-rült, hogy az újszülött tulajdonképpen „szíami ikerpár”. Mint ilyen is, azon-ban „különös eset”. A szíami ikerknél a sejt oszlásakor két egész test fejlő-dött s a két test egy helyen összenőtt. Az orosz-ukrán ikerknél nem halad-ennyire a sejt oszlása, úgy, hogy az ikerk válluktól kezdve teljesen össze-vannak növe.

A legtöbb ilyen ikerpár születésénél vagy röviddel ezután meghal. Ezek az ikerk azonban, két kislány, Ira és Ga-lya, már 11 hónapja élnek a moszkvai kísérleti orvostudományi intézetben. A tudósoknak jó lehetőséget nyujtanak az ideg- és lelkiélet jelenségeinek meg-fievelésére és elhatárolására.

A két kislány nem tud sajátos testi helyzetéről. Teljesen úgy vélekedik, mint két normális csecsemő. Külön-asvuk és külö idegrendszerük van. Ez úgy látszik elegendő, hogy teljesen ön-álló lelkiéletet folytassanak. Ira néha szomorú és sir, ugyanekkor Galya vi-dám és nevet. Ha Ira ujjait gvingén megdörzsölik, felsikolt, Galya azonban nem érez semmit. Meg se moccan. Az is előfordul, hogy Ira alszik, Galya pe-dig ébren van.

Az ikerknek mindegyiküknek meg-van a maguk szíve, amely különböző ritmusra ver. Véredényrendszerük azonban annyira összenőtt, hogy mind a kettőben ugyanaz a vér folyik. Mind egyik kislánynak külön gyomra van, de közös emésztőszerve. Ha csak egyikük eszik, a másik még nem lakik jól.

Az ikerk megfigyelése alapján máris megdől az a tudományos feltevés, amely szerint az álom annak következ-ménye, hogy a vérben fáradtsági termé-kek halmozódnak fel. Mint említettük, az ikerk ereiben ugyanaz a vér csörge-dez és így vérükben ugyanannyi fárad-tsági termék halmozódik fel. Mégsem alszanak egyszerre. Ellenben különböz az idegrendszerük. Ez vezette Anochin és Speransky professzorokat arra a fel-tevésre, hogy az álom az idegélettel függ össze.

B. Adorján Jenő:

Egy maroknyi rög az édes szülőföldről...

...Negyedszázad előtti találkozás egy magyar idegenlegionáriussal, Észak-Afrika egyik kis kikötőjében: Nemours-ban.

Negyedszázaddal ezelőtt, a világháború kitörése előtti esztendőben, én is, mint azon kevés erdélyi magyarok egyike, eltöltöttem nagy akarással és az akkori ifjuság lelket megülő romantikus elgondolásokkal, elötanulmányaim elvégzése után, nekivágtam a világtengereknek, hogy a nagypart-hajózási kapitányi minősítéshez megkívánt és előírt gyakorlati hajózási gyakorlatot folytassam. Északafrikai hajózási, harmadik nagyobb tengeri utam volt. Hajónk parancsnoka szintén magyar, aki kilenc ezer tonnás gőzösünket már hazatérőben vezényelte a francia gyarmatpolitika egyik kisebb méretű kikötőjébe: Nemours-ba. (1913 szeptember 21.)

Vasárnapra nyitotta fel szemét az Atlasz-hegység felől felbukkanó nap, amikor hajónk horgonya hangos dübörgéssel harapott bele új pihenőhelyünk iszapos tés-tébe.

Nemours, alig 60-70 házról álló tengerparti kis falucska volt akkor (ma talán már hatalmas francia erőddé épülhetett), amelynek nagyobb jelentőséget inkább csak a Marokkó-Alger határvonal mentén levő francia érdeklődés megvédése adott, mint kereskedelmi élete...

Akkori feljegyzéseim szerint, Nemours-t hatalmas várfal vette körül, amelynek a tengerre néző lőréséből egy-egy nagy, fekete szem: hűvös éberséggel tekint a Földközi-tengerre...

A kis falu közepén, az idegenlégio keresztény temploma hivatkozott, ahová a szaharai harcokban kimerült és üdülésre küldött legionáriusok járnak új erőt gyűjteni a további emberfeletti harcok elvise-lésére... Messze a várfalakon kívül, a hajónkról mintegy megközelíthetetlennek látszó, magas sziklafal beugró részén, arab stílusban épített és faragású köoszlopokkal díszített, fehér imaház tekintett a kis kikötőre, mintegy figyelmeztetve, hogy ennek a földnek igazi urai mi vagyunk és a mi vallásunk: a mindenekfelett magasan álló „igazhitűség”.

Különösebb küldetése hajónknak nem volt. Nehány arab kereskedőt hoztunk a Malagából és a postai küldeményeket. A mi számunkra pihenést jelentett Nemours kikötője, ahol egész napi szabadságot kaptunk. Éppen készülöben voltunk másik két magyar fiú kartársammal a kikötőt megtekinteni, akiknek ez az utjuk első iskolahajózásuk volt, amikor a partról három idegen legionárius kért felbocsátást a hajónkra. Az esetet azonnal jelentettem hajónk parancsnokának, aki azt a megjegyzést tette: bizonyára magyarok lesznek és honfitársakat keresnek hajónkon — eresszék fel őket... Ugy is történt. Hajónk csónakját, amely már éppen lebo-csátásra készen állott, egy mozzoval ér-tük küldöttük és nemsokára fent voltak hajónk fedélzetén.

Szemtől-szembe Néméd József idegenlegionáriussal

Amint a buzavirágkék színű és vörös nadrágot viselő legionáriusok hajónk fedél-zetére tették lábukat, az egyik idősebbnek látszó, sovány, szikár termetű, marcona külsejű legionárius, hibátlan francia nyel-ven megkérdezte, hogy van-e a hajónkon magyar? Kérdésére mindhárman egyszer-re feleltünk, hogy igenis van, mi magunk is azok vagyunk, sőt, hajónk parancsnoka is magyar.

A kérdező szemel felragyogtak és lát-szott rajta, hogy valami megfoghatatlan belső küzdéssel vívódik, míg nagy nehezen kimondotta, hogy ő maga is magyar. Néméd József igazi neve, Debrecen vidékéről való és már kilenc hosszú éve szolgálja a francia lobogót itt, Afrika perzselő lo-mokivatatagjain. Kilenc hosszú esztendeje, hogy nem volt alkalma anyanyelvén be-szélne — amit mi is észleltünk kissé ni-bás kiejtésén.

Már indultunk is a hajó pupájára, pa-rancsnokunk lakosztálya felé, ahol a hajó fogadószobája volt, hogy bevezessük ma-gyar vendégünket és két kísérő bajtársát, miközben öreg parancsnokunk előjött és

kedves mosollyal üdvözölte a legionáriu-sokat.

— Ugy-e magyarok? — kérdezte az ál-talam vezetett legionáriust, aki sietett fe-lelni, hogy csak egyedül ő magyar, míg a másik két bajtársa közül egyik német, a másik pedig francia nemzetiségű.

Parancsnokunk a vendégeket mindjárt meghívta ebédre és a magyar vendégsze-re tet minden bőséggel elhalmoztuk őket.

A beszéd fonalát nehezen tudtuk felven-ni, minthogy tudtuk: nem ildomos dolog egy idegenlegionáriustól megkérdezni, miért lépett be az idegenlégio. Így vár-tuk, hogy ő mondja el azt, amit jónak lát közölni velünk — önmagáról.

Honfitársunk nem váratott sokáig ma-gára és mindjárt ott kezdte, hogy mind-össze egy napja annak, hogy üdülő szol-gálatra tették ide Nemours-ba, kilenc évi szakadatlan, kínos harc után, amelyeket a Szahara sivatagjainak gyilkos megpróbál-tatásai után nyilván ki is érdemelt...

— Amint látják, kedves honfitársaim, — törzsőrmesteri rangig vittem fel, ami nagy kitüntetés az idegen légio-ban és ezt a néhány érmet szereztem... Megszámol-tam vitézségi érmeit, összesen hat darab díszítette buzavirágkék mentéjét, nehány-nak a szalagján ezzel a felirattal: „Saha-ra”...

— Templomban voltunk — folytatta, megkezdett beszédét magyar vendégünk — és amint kijöttünk, egészen véletlenül a kikötő felé tekintettem. Az első pillanat-ban szememnek hinni nem akartam, hogy mindaz való, amit ott lenn egy gőzhajó hátsó árbocán lengeni látok, vagy csak képzelődés — amiben éppen elég részünk van egy-egy szaharai betegség után — és hogy valóság-e, amit látok, bajtársaim se-gítségét kértem, hogy olvassák le a lobogó színeit... Mindketten egyszerre mondot-ták, igen, háromszínű: piros-fehér-zöld... Ez megerősítette bennem a valóságot. A többi már következett magától. Ellenáll-hatatlan vágyak rohanták meg a harcok-ban megkeményedett katona-lelkemet és látni vágytam magyar honfitársakat, akik-től a sors ezelőtt kilenc esztendővel el-szakított.

A Szahara minden emberi érzést kiölő vad élete mintha felolvadt volna ennek a kemény vonásokba metszett férfiarcnak enyhületén. Szemei egy távoli kis magyar falut kerestek a Földközi tenger kék hul-lámain keresztül...

— Magyar honfitársakat vágytam látni, beszélni velük a mi drága magyar anya-nyelvünkön, amelyet kilenc nehéz eszten-dőnek különös intézkedései miatt nem be-széltem. Pedig az idegenlégio sok elsza-kadt magyarnak nyújt menedéket az is-tentől reámért földiélet meghosszabbításá-ra, vagy kínos gyötörések közti hősi ha-lálra.

És itt, e szavaknál Néméd József köny-nyezett... Mi meghatódottan osztoztunk szegény magyar honfitársunk számkive-tésében.

Ebédre tálatlak. Parancsnokunk a ven-dégekre való tekintettel, az ő szalonjában terítettett. Heten voltunk. Öt magyar, egy német és egy francia. Társalgásunk is ilyen színes volt. Parancsnokunknak min-denik vendéghez volt néhány kedves sza-va. Mi inkább magyar honfitársunkkal be-szélgettünk — óvatosan kerülve multját és okát kérdeznünk annak, miért is állott be az idegenlégio-ba?...

Inkább az érdekelt minket, hogy hol, merre harcolt és milyenek Afrika ismeret-len vadonjai? Harcaik közül — mint mon-dotta — a legkeményebbek mindig a ríf-kabil törzsekkel volt és azok ma is, ame-lyek itt-ott minduntalan fellázadnak Ma-rokkó különböző vidékein.

Beszélt a rífek harcmódoráról, elszánt-ságukról és arról a tulfokozott gyűlölet-ről, amellyel az európaiakkal szemben viseltetnek.

A fejedelmi ebéd után az elmaradna-tatlan feketekávé felszolgálása követke-zett, majd a legfinomabb máltai cigaretták, pipadohány. Ki amit óhajtott, azt füstölhetett. Magyar nótá is volt... Pa-rancsnokunk zongorázott, én hegedültem. Régi magyar nóták siró dallamai rezdül-

Izzólampa vásárlásnál

VIGYÁZZON!

Csak az olyan izzólampa gazdaságos és jöminőségű, amely

1 BŐSÉGES, FEHÉRENSUGÁRZÓ SZEMETKIMÉLO FÉNYT AD

2 KEVÉS ÁRAMOT FOGYASZT

3 NEM FEKETEDIK, TEHÁT FÉNYÉT ÉS GAZDASÁGOSSÁGÁT MINDVEGIG MEGTARTJA

4 ÁTLAGOS GAZDASÁGOS GARANTÁLT ÉLETTARTAMA 1000 ÓRA

Mindezen előnyöket egyesíti az újszerű nagyteljesítményű izzólampa

Tungstam



KRYPTON

tek a hangszerek hrjain: „Rózsi, Rózsi mi bajod?... (Ez volt az öreg tengeri medve kedvenc dala). Majd: „Futó bolond lett a falu legderekabb legénye”. És a „János vitéz” nótáit kérte ezután Néméd magyar honfitársunk, hogy játssa el. Persze, öröm mel tettünk eleget kérésének, hiszen való színű, hogy valami vonatkozásban lehettek szegény barátunknak számkivetettségével. Sajnos, a vendégeink szabadságidejét gyorsan örölte le a „Sahara” homokórája és nehéz szívvel keltünk fel mindnyájan az asztaltól...

A kis társaság már a hajó lépcsőjénél állott. Néméd idegenlegionista mindnyá-junkat megölelt, megcsókolt. A Szahara marcona katonájának könny gyűlt a szemébe és erős, csontos kezével keményen megszorította a kezünket, mialatt elcsuk-ló hangon mondotta: végre megölelhettem rajtatok keresztül az édes szülőföldet...

Egy maroknyi rög az édes szülő-földről...

A szülőföld említésénél egy gondolat villant át agyam: átadni azt a maroknyi anyaföldet, amelyet magammal hoztam a kolozsvári temetőből, nagyszüleim sírjáról. Átadni azt a maroknyi rögöt, amelyet minden hajós visz magával arra az eshe-tőségre számítva, ha netalan mégis úgy adódna, hogy tengeri pályafutását ott, az óceánok végtelenjén kell befejeznie, azt tegyék a feje alá, mintegy szimbólumként annak, hogy utolsó pihenése az édes szü-lőföldön van...

A gondolatot gyors tett követte és ro-hantam kis kajütömbbe a kofferembe zárt „drága anyaföldet”, hogy átadjam emek az akkori magyar hazától elszakadt hon-fitársnak, ha netán az afrikai gyilkos homokpusztán elesne — mert el fog esni — legyen meg a kivánsága, hogy így is, ebben a nagy számkivetettségben is: „az édes anyaföldön” hajthassa a le a fejét, örök pihenőre...

A kis társaság, amely még mindig ott állott érthetetlenül, megkövülten, tágra-nyílt szemekkel, lázas várakozással figye-lte, amint egy kis csomagot szorongatva a markomban, kötélcsonkokon átbukdácsoltam, hogy az utat odáig is megtakarítsam és mielőbb átadhassam magyar honfitár-sunknak azt a maroknyi agyagos földet, amely minden kincsénél többet ér — an-nak, akit sorsa elűldöz a messze idegen-be...

A kis csomagot kibontottam. Majd fi-nom faragású kis dobozt felnyitva, ott volt a szem előtt a „szent rög”... Parancsno-kom sapkáját meghíletődötten vette le fe-jéről, majd mindnyájan, akik ott voltunk, a mozzó, a nostromo, az idegen légioná-riusok és én, rövidke ima kíséretében át-adtam Néméd József magyar honfitár-sunknak... a rögöket.

A francia idegenlégio katonája „vigyázz állásba” merevedett és könnyező szemek-kel vette át az „édes anyaföldet”... Könyezett a két idegenlegionista is, könnyeztünk mindnyájan, mialatt a „Sa-hara oroslánja” vonagló ajakkal rebegette, hogy részére ez volt a legnagyobb és le-gbecsebb kitüntetés, ami egész életében érthette...

Huszonöt éves emlék mindez — amely most meglepetti a szívemet... Még most is...

Legszebb karácsonyi ajándék egy

szép festmény rámában

legelőcsőben beszerezhető

SOMLYAI-nál

Izléses képkeretet legelőcsőben ké-szít. Cluj, Str. Iuliu Maniu 7. sz.

R. LAROUX
REGÉNYE:TROPUSI
KALAND

(9.)

Tisztelt az érkezők felé s lement a gépházba régi kenyerespajtásához, Nick Arlonhoz. Nick Arlonnak szokta ugyanis elpanaszolni minden bűjt s a sámsoni terméti jóbarát, akinek életében ugyan kevés hajszála hullt ki a nők miatt, mindig megértő arccal hallgatta végig a csüggedt vagy bizakodó hangú történeteket.

Nick Arlon ezen az estén határozottan érezte, hogy barátja ezuttal sokkal komolyabban szerelmes. Paddington ugyanis az udvarlás terén általában nem volt visszavonuló természet s ha ezuttal cserbenhagyta a bátorsága, az csak mélyebb, őszintébb szerelmet jelenthetett.

Paddington pedig másnap reggel kellemetlen meglepetés érte.

Korán volt még, sós páratömegek usztak az ébredő vízben, amikor a parancsnoki híd mérőfülkéjében megjelent Betsy Meredith a tengerésztszist mellett.

— M Paddington, én igazán úgy sajnálom...

— Ugyan mit, kedves Miss?

— Képzeld, azt a képet, amit önnek ígertem tegnap... elhanyagoltam valahova...

— Talán nem jól kereste, Miss Meredith?

— Hígyje meg, felforgattam érte minden podgyászomat... Eltűnt, mintha a tengerbe veszett volna...

A tengerész keményen összeszorított ajakkal, hideg tekintettel nézte az óceánt.

— Érttem... akkor hát — és így beszélt, Miss Meredith...

III. FEJEZET.

Amikor a rejtélyes eltűnés éjszakáján mindezt végig gondolta Robert Paddington, hirtelen egészen más megvilágításban látta az eseményeket. Elég régen járta az afrikai partvidékeket, hogy ismerje a leánykereskedő bandák elszánt eszközeit; most tehát szinte kézenfekvőnek látszott az a feltevés, hogy a Meteor nem véletlenül érintette Casablancát, s az eltűnt fényképet bűnös kezek lopták el Betsy Meredith kabinjából.

Ha azonban ez a gyanu valónak bizonyul, akkor az eltűnt leányok sorsa csaknem halálos biztonsággal beteltnék tekinthető; Casablanca sötét városnegyedéből, amelyet Infernának kereszteltek el a tengerész-humor, nem könnyű dolog kiszabadítani az áldozatokat. Az Infernát még a teherhajók európai legénysége is messze elkerüli, mert a szikrázó fehér-gyűlölettől eltelt kabilok közül kevés európai ember került még ki élve; a tengerészek is inkább a kikötő csapszékeivel és mulatóival elégedtek meg, semhogy vállalják a halálosvégű verekedések veszélyeit.

Robert Paddington azonban ezen az éjszakán abbahagyta a higgadt gondolkodást; Betsy Meredith hajnalban már talán valamelyik Fez felé induló karaván foglya lesz s ha egyáltalán kiszabadítható, akkor ma éjszaka kell kiszabadítania.

Hirtelen megfordult és lesietett a hajófenékre, ahol a békésen pihenő gépek között megtalálta Nicket.

— Nick... Kingsway kapitány a rendőrségre ment?

— Inkább a légió parancsnokságára. Azt hiszem, az öreg nagyon komolyan itéli meg a helyzetet.

— És igaz van. Alaposan átgondoltam az eseményeket, azonnal akcióba kell lépünk nekünk is.

— Hogy mondtad? Kiknek kell akcióba lépniük?

— Nekünk. Neked, meg nekem. Értsd meg, hogy Betsy Meredith tervszerű előkészítés után rabolták l a pontosan tájékoztatott tettesek.

— Megbolondultál?

(Folytatása következik.)

A ZETELAKI

(KIS RAJZ)

SZ. NAGY GÉZA

Esti félhétkor rángatott be az állomásra a vonat Nagy tolongás volt. Utitársam kedvessége az ablakon keresztül segítette le csomagjaimat. Verejtkezve telepítettem a tornácra egyiket a másik után. Hullámzott a tömeg.

— Hordár, hordár. Nem messze tőlem rongyos ember állt. Afféle kopottrongyos, akit éhség kerget munkába. Reménylően pillantott uti holmámra, majd megremegtek a hangszálai:

— Uram, segíthetek-e?

Szemre vettem.

— Maga széke?

— Az volnék kérem.

Bólintó jel-intésemre felvette a terhet. Beléptünk a kijáraton. Hazafelé indultam. Az állomás környékén városi sápadt emberek állingáltak. Mindjárt feltűnt nekem az arcszínük halványasága. A hosszú falusi üdülés alatt megszoktam, hogy csak egészséges embereket lássak magam körül. Nyomorult szegények. Irigyletek emberemet, aki munkát kapott. Faggatni kezdtem.

— Hová való?

— Zetelaki.

Válasz előtt fáradtan szusszant. Roskadó derékkaal aprított mellettem. Láttam rajta, hogy nehezen mérkőzik meg a súlyát. Rábámultam és szánakoztam.

— Miért jött ide? Miért nem maradt odahaza a falujában? — Jobb kenyere volna az eke mellett — robbant ki belőlem.

— Katona... itt szolgáltam, uram, — keseregte. — Aztán meg gondoltam, hogy munkát ad a város.

Ahogy beszélt, barázdás arcán különös vonások elevenedtek, repdestek. Régen eltűnhetett onnan a pezsgő falusi pirosposztag szín. Furcsálva emelte tekintetét rám. Talán azt gondolta, hogy miért is kérdezem őt ennyire? Miért is érdekel engem a sorsa? Ritkán érdekel urat ilyen sorstól taglózott ember élete. A kapunk elé értem. Utánam cipelte a csomagjaimat a lépcsőn. Letette, aztán várakozva nézett a megszolgált pénzre. Szennyes arcán izzadság mosott utat. Köszönt, kalapjához nyúlt és lement. Elkeseredve töprengtem.

— Zetelaki. Testvér. Székely testvérem. Ugyan rajtad a pióca: a robotváros...

Tíz óra után sétálni mentem. Iszákos dőlengézt az uton. Szájából székelynóta bugyborékol. Megnéztem. A zetelaki volt...

50.000

karácsonyi ajándék
szétosztása megkezdődött

FISCHER S.A.

ÜVEG-UDVAR

CLUJ-BUCUREȘTI

MINDEN VEVŐ KAP MÁR 50 LEI VÁSÁRLASNÁL

Elsőrangú gépkocsi-utakat épített a szovjet

(MINSZK.) Szovjetoroszország gépkocsiútépítési terve szerint egyelőre 4 autótúvonal építését irányozták elő. Az első a már épülőfélben levő moszkva—minszki autót, a következő három pedig a Moszkva—Leningrád, Moszkva—Kijev—Odessza és végül a Moszkva—rosztovi autót. Távlatos tervként felmerült a Moszkva—távolkeleti autót építése. Az említett négy autót építésének összköltsége 220 millió rubel. Ez aránylag csekély összeg azzal magyarázható, hogy a szovjet az építési munkákat nagyszámu fegyenc igénybevételevel hajtja végre. A Moszkva—minszki autót építésénél 3111 fizetett szakmunkáson kívül 54 ezer rab végzi a szükséges teendőket. Rendes viszonyok között ily nagyszámu rabok foglalkoztatásánál a szükséges őrség száma minden kalkulációt felborítana. Szovjet-oroszországban azonban ezen tömegre aránylag csekély számu őrszemélyzet vigyáz, tekintettel arra, hogy szökés esetén fogolynak nincs hova menekülnie. Tudniillik a szovjet paraszt szívesen kezére jár a hatóságoknak szökött

rabok elfogásában miután minden elfogott szökevényért jutalon gyanánt egy pud (16 kiló) gabonát kap, ami a szovjet élelmezési viszonyok mellett nagy értéket képvisel.

A szovjet-autótutak építésénél éghajlatváltozásokat és keményabroncsokat kibíró különleges aszfaltot alkalmaznak, amiből következtetni lehet, hogy az autótutak nemcsak autók, hanem tankok, páncélautók stb. számára épülnek. A földmunkák elvégzése után azon kezdtek tanakodni, vajjon a vasúti keresztelődéseknél az autótut, vasúti vágányok felett, vagy alatt haladjon. Különleges alagutak építésének terve győzött. Az autótut körülbelül 100 kilométerenként széles aszfaltozott terekkel lesz ellátva, melyek alkalmasak lesznek repülőgépek fel- és leszállására. Benzín-állomások és Jurcev mellett üveg- és fém- és betonból épülő luxusszálló egészítik ki majd a moszkva—minszki autótut. Az autótut szélessége lehetővé teszi két sor gépkocsi oda- és visszamenő irányban való közlekedését, valamint éles kanyarulatok és magas emelkedések elkerülését, továbbra lehetővé teszi a 100 kilométeren felüli iramot.

Eddig a kényszerű dolgozók közül 138-at deportáltak a Szolovjevi-szigetekre, 23 szakmunkást pedig letartóztattak, 5 aszfaltozó munkás azzal lett vádolva, hogy az általuk lerakott aszfalt három nap után már megrepedett.

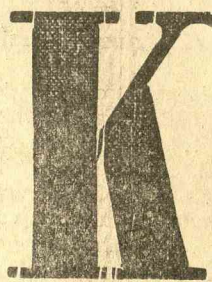
A második tervbevetett autótut, melynek építését a közeljövőben kezdik meg, a moszkva—leningrádi út vonal lesz.

ARANYKULCS

En nem állok be se balra, se jobbra, megyek, s az utam a szívem dobogja, villám döroghet, menny vak köve hullhat.

a lépteim Istenhez igazulnak, külön nem ismerem fajt, hitet, népet, az életemre Krisztus tett pecsétet, csak embert akarok és keresek, arany-kulccsal, — úgy hívják: szeretet. Tővisi Géza.

— Az „élő” porcellán-baba. Newyorkból jelentik: Effie May Piolo, az „élő porcellán-baba” ismét elfoglalta betegágyát a herndornj (Virginia állam) körházban, ahol fiatal élete nyolc évének legnagyobb részét töltötte. Ritka csontbetegségben: „osteogeneisben” szenved, azaz csontjai csekély mésztartalmuk következtében rendkívül törékenyek. Legutóbbi balesetét egy vastag szőnyeg okozta: megbotlott és lábát törte. Testének nincs ilyen csontja, amely többször el nem tört volna. Sorsát bölcs megnyugvással viseli és szeretet körházban lenni, mert ott mindennap csokoládé-fagylaltot kap.

Hatóságilag engedélyezett
végeladás
megkezdődött aKALAPKIRÁLY NÁL
PIATA UNIRII 24. SZ.ELADÁS: délelőtt 9-től 1-ig és
délután 3-tól 6-ig. ♦ Tükrök és
pultok e'adók

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

BUN DE IMPRIMAT